

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

Percepció de les persones joves universitàries sobre la violència de parella del gènere femení cap al gènere masculí

Lidia Gili Fernández

Grau d'Educació Social

Any acadèmic 2015-16

DNI de l'alumne: 41535885R

Treball tutelat per la Dra. Margarita Vives Barceló

Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació.	Autor		Tutor	
	Sí	No	Sí	No
	☒	☐	☒	☐

Paraules clau del treball:

Violència de gènere cap a l'home; parelles; enquesta; persones joves estudiants; violència en la relació íntima (IPV).

PERCEPCIÓ DE LES PERSONES JOVES UNIVERSITÀRIES SOBRE LA VIOLÈNCIA DE PARELLA DEL GÈNERE FEMENÍ CAP AL GÈNERE MASCULÍ.

PERCEPTION OF THE UNIVERSITY YOUNG PEOPLE ABOUT VIOLENCE AS A COUPLE OF FEMALE GENDER TO MALE GENDER.

Lidia Gili Fernández

Universitat de les Illes Balears

RESUM

A Espanya, una problemàtica poc estudiada és la violència de les dones cap als homes en les relacions de parella. El nostre objectiu va esser identificar en una mostra de 140 persones joves universitàries de la Universitat de les Illes Balears, la percepció social, sobre aquest fet. Els resultats mostren diferències entre les dues Facultats, el sexe i l'edat; manca de formació de les persones enquestades; baixa incidència en la identificació del problema però, a la vegada, demostren tenir una mínima informació sobre la problemàtica. Es discuteix la necessitat d'intervenir a partir de la prevenció primària i es presenten dues propostes en relació als resultats obtinguts.

Paraules clau: *Violència de gènere cap a l'home; parella; enquesta; persones joves estudiants; violència en la relació íntima (IPV).*

ABSTRACT

In Spain, a little – studied problematic is the violence of women toward men in relationships. Our goal was to identify in a sample of 140 university young people at the University of the Balearic Islands, the social perception, about this fact. The outcomes show differences between the two faculties; sex and age; lack of training of the people surveyed; low incidence in the identification of the problem but, at the same time, they demonstrate to have a minimum of information about the question. It's argued the need to intervene on the basis of primary prevention and we introduce two proposals in relation to the results obtained.

Key Words: *Gender violence against men; couple; survey; young people students; Intimate Partner Violence (IPV).*

- ÍNDEX -

1. Introducció	5
2. Justificació	6
3. Objectius	8
4. Metodologia	9
5. Estructura i desenvolupament dels continguts	11
6. Marc teòric	12
7. Treball de Camp	32
8. Resultats	39
9. Discussió	58
10. Conclusions	60
11. Proposta d'intervenció socioeducativa	63
12. Referències bibliogràfiques	65
13. Annexes	69
- <i>Annex I: Índex de taules i de gràfics.</i>	
- <i>Annex II: Model d'enquesta.</i>	
- <i>Annex III: Comentaris de les persones joves universitàries enquestades.</i>	
- <i>Annex IV: Planificació del treball de camp: Cronograma.</i>	
- <i>Annex V: Anàlisi dels estudis més feminitzats i masculinitzats a la UIB al 2011-2012.</i> <i>Extret del document: Diagnòstic de situació per a l'elaboració del primer pla</i> <i>d'igualtat de la UIB.</i>	

- 1. Introducció –

Sens dubte, la violència és un dels problemes més seriosos, crònics, estables i greus que té la humanitat: un problema socialment destructiu per a la societat en general i causant de innumerables sofriments per les persones que ho pateixen en particular. La violència pot produir-se en les interaccions amb els altres, en totes les situacions i àmbits de la societat, pot afectar a qualsevol individu al llarg de la seva vida i aparèixer en qualsevol edat i context. Cap individu és lliure de la violència, malgrat que les probabilitats de estar immers/a en una situació violenta, com agressor/a o víctima, depenen de factors socials, individuals o psicològics molt diversos. Es tracta d'una conducta social que segueix en augment i que és necessari eradicar d'immediat.

Com bé sabem, hi ha moltes tipologies de violència dependent del col·lectiu al qual s'adreça o on es produeix. Aquí, ens centrarem en la violència domèstica, de gènere i, sobretot, en la violència de parella – sabem què, d'aquesta darrera, no existeix legalment una definició- però, la OMS, si n'establí una. L'Institut Nacional d'Estadística, l'any 2014, va extreure les dades sobre violència de gènere i violència domèstica que es citen a continuació:

Segons l'INE (2014), *“en 2014 se inscribieron en el Registro como víctimas de violencia de género y violencia doméstica, 34.407 personas, un 0,1% más que en 2013. De éstas, 31.538 fueron mujeres y 2.869 hombres.”*

El concepte de “*violència de gènere*” s'ha convertit en una paraula habitual en la vida quotidiana de les persones. S'ha utilitzat per referir-se a la violència que l'home exerceix cap a la dona descuidant altres aspectes de la violència que han d'esser considerats i requereixen d'una especial atenció. Doncs, es tracta de considerar que, de la mateixa manera que s'atén a la violència cap a les dones, *perquè no existeix la preocupació de la violència que les dones exerceixen cap als homes?. Perquè es parla de violència de gènere enlloc de violència interpersonal, entre sexes, i, més específicament, de violència íntima o en la parella? Tenen els homes i les dones els mateixos motius per utilitzar la violència? Són sempre les dones les víctimes de la violència?.*

Amb aquestes qüestions, ens agradaria indagar en el coneixement de la violència exercida cap a l'home, fenomen poc estudiat, per tal de reflexionar sobre la violència íntima, sense exclusió d'un sexe u altre. És important destacar que la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de Desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, exclou al gènere

masculí dins aquesta llei. Els motius són que la llei entén la violència de gènere pel simple fet d'esser dona i, així, ho explica a l'exposició de motius: "*Se trata de una violencia que se dirige sobre las mujeres por el hecho mismo de serlo, por ser consideradas, por sus agresores, carentes de los derechos mínimos de libertad, respeto y capacidad de decisión*" (BOE, 2004:1). La llei es basa en aquesta premissa degut a què la violència cap a les dones és violència masclista per motius estructurals, històrics i ideològics que venen de fa segles amb un caràcter general de control de les dones i submissió. En relació a tota aquesta transcendència, defensa l'esforç realitzat per les organitzacions de dones, en la seva lluita contra totes les formes de violència de gènere.

Per tant, partint del coneixement de les causes de la violència dels homes cap a les dones i partint del que explica la llei, no es tracta de justificar la violència perpetrada per l'home cap a la dona ni al contrari, ni d'atenuar la violència exercida pels homes en pro de la femenina ja que, qualsevol tipus de violència dirigida tant a la dona com a l'home, no és justificable. No es pretén culpabilitzar ni victimitzar a cap persona, ni minimitzar ni negar el sofriment que sofreixen les dones ja que, la violència cap a elles, té característiques i conseqüències que poden esser més perilloses. En major grau, són víctimes de la violència de tipus físic i sexual, amb conseqüències traumàtiques irreversibles.

Amb la intenció de donar visió a n'aquest tipus de violència, es pretén exposar l'altre cara d'aquesta, la que també sofreixen homes i perpetuen dones. Només si entenem la violència com un tot, al tenir en compte que tant elles com ells poden esser víctimes i agressors/es, sense pre-jutjar a cap sexe com agressor/a o víctima pel simple fet d'esser dona o home, podrem avançar en la eradicació de la violència.

-2. Justificació -

En primer lloc, ens agradaria oferir el present treball, que prové d'unes inquietuds personals per tal de conèixer la perspectiva de les persones joves estudiants vers el maltractament del gènere femení cap al gènere masculí. Amb una revisió i anàlisi de la bibliografia existent i, la realització d'una petita investigació sobre aquesta problemàtica, s'endinsarà aquest treball empíric. Per aquesta raó, en el present treball ens demanem: *Quines formes adopta la violència de parella cap als homes? A qui li importen els homes violentats si són tan pocs comparats amb la quantitat de dones violentades? Quin sentit té parlar del tema si no es troba en la corrent principal? Què oculta aquesta façana de silenci?.* Majoritàriament, la investigació sobre violència conjugal s'ha centrat en la relació home-agressor/dona-víctima.

Amb aquest treball, ens agradaria indagar sobre la perspectiva social de les persones joves estudiants d'entre 18-45 anys vers aquesta problemàtica. Què en pensen els joves d'aquesta edat?, Són conscients de què els homes també són maltractats? O només tenen consciència del maltractament dels homes cap a les dones?, Han evidenciat indicadors de maltractament de les dones cap als homes al seu entorn social?, Han experimentat alguna situació de maltractament alguns dels homes joves enquestats?. La elecció és deguda a arrel de la poca investigació sobre aquesta problemàtica.

En segon lloc, el treball s'estructura en tres blocs. Pel que fa a la primera part, el que es pretén aportar és una revisió bibliogràfica envers la temàtica establerta que ens ajudarà a conèixer la informació que hi ha disponible per tal d'abordar el treball. Pel que fa a la segona part, es pretén realitzar una administració d'enquesta a la població universitària per conèixer les necessitats i plantejar una intervenció socioeducativa. I, finalment, pel que fa a la tercera part, es té la intenció de realitzar una proposta socioeducativa en relació a les necessitats detectades al segon bloc.

Atenent a la revisió bibliogràfica, el marc teòric, es centrarà des de la violència domèstica, seguint amb la violència de gènere fins, arribar, a la violència de parella. D'aquesta manera, la persona lectora podrà situar-se en el temps i en la història per poder entendre el sentit d'aquest treball. També, anirà dirigit a la tipologia de maltractament que es dona dins la violència de parella, el tipus de maltractament que executen les dones cap als homes en base a la revisió d'estudis i investigacions, el perfil de l'home maltractat i la dona agressora i, finalment, l'imaginari social, entramat on s'ubiquen les accions violentes en les relacions de parella.

Finalment, ens sembla de gran rellevància i interès la temàtica elegida ja que, com s'esmentava anteriorment, disposem de moltíssima informació vers la violència dels homes cap a les dones però, què ocorre amb els homes?. També, ens sembla una manera de sensibilitzar a les persones joves que, tal vegada, no són conscients de l'existència del maltractament cap al gènere masculí. Pensem que pot ajudar a sensibilitzar a n'aquestes persones envers la violència i que adoptin un esperit més crític sobre aquesta problemàtica tan delicada.

Iniciem el debat, que es parli obertament de l'home maltractat per la dona i complir l'objectiu: que la societat reconegui l'existència d'una altre realitat i actuï en conseqüència per tal de prevenir-la i, si és possible, eradicar-la.

-3. Objectius –

L'objectiu general i els objectius específics són els següents:

Objectiu: Conèixer la perspectiva teòrica de diverses persones investigadores i la perspectiva social de les persones joves universitàries sobre la possible existència de la violència del gènere femení cap al gènere masculí.

Objectiu Específic 1: Aportar una revisió teòrica molt detallada sobre la violència de les dones cap als homes en les relacions de parella o ex-parella joves i determinar el tipus de maltractament que exerceixen les dones cap als homes.

Objectiu Específic 2: Examinar la perspectiva d'un determinat col·lectiu de joves vers la problemàtica esmentada.

Objectiu Específic 3: Relacionar les hipòtesis del treball de camp amb els resultats finals de l'enquesta.

Objectiu Específic 4: Elaborar una proposta d'actuació socioeducativa vers les necessitats detectades.

“Se considera que hay una realidad allá afuera que debe ser estudiada, capturada y entendida” (Taylor & Bogdan, 1996, citat a Álvarez-Gayou, 2003).

-4. Metodologia -

Com sabem, pel que fa a la metodologia qualitativa, disposem de molta bibliografia que s'associa a les diverses teories sociològiques. Existeixen una gran varietat d'autors/es que parlen sobre aquesta modalitat d'investigació científica. Pel que fa a la metodologia d'aquest treball, per demostrar la validesa del disseny d'investigació, ens basarem en estratègies multimètode. Com senyala Steadham (1980, citat a, Ballester, 2014: 25), recomana no emprar només un mètode si en podem utilitzar dos. Aquests dos autors coincideixen en emprar més d'una estratègia en la metodologia qualitativa ja que, ens ajudarà, a minimitzar els problemes de validesa utilitzant una combinació de tècniques.

La metodologia utilitzada és de caire mixta, quantitativa i qualitativa. D'una banda, s'ha realitzat una revisió de la literatura existent pel que fa a la problemàtica del treball. D'altra banda, la eina d'administració d'enquestes s'ha utilitzat per extreure dades qualitatives vers la perspectiva d'aquesta mostra sobre el maltractament del gènere femení cap al gènere masculí. Finalment, la realització d'una proposta d'intervenció socioeducativa adopta una metodologia preventiva per tal d'evitar aquestes dinàmiques de violència de les dones cap als homes i que, aquests darrers, detectin els indicadors que indiquen accions de violència per part de les dones. Per tant, els mètodes i els tipus de dades utilitzats són els següents:

Tabla 4.1.

MÈTODE	TIPUS DE DADES
Anàlisi de documents	Qualitativa / Quantitativa
Administració d'enquestes	Qualitativa / Quantitativa
Proposta d'intervenció socioeducativa	Qualitativa

Font: Elaboració pròpia.

Per demostrar la validesa del disseny d'investigació, donat que utilitzarem majoritàriament una metodologia qualitativa, ens basarem en tres controls que ajudaran a validar aquesta investigació:

Triangulació. Denzin, és un dels autors que major atenció ha prestat al fenomen de la triangulació. Proposa quatre tipus de triangulació: -de dades, - d'investigadors,- de teories i metodològica (Janesick, 1998, citat a Álvarez-Gayou, 2003.). Per tant, la triangulació que considerem més adient a l'estudi, és la metodològica ja que, utilitzem diverses fonts de dades

a l'estudi. Així, el valor de la triangulació, es troba quan ens endinsem en la representació de les dades (Morse, 1998, citat a Álvarez-Gayou, 2003). Partint de la base de que les dades qualitatives, per les seves pròpies característiques, tenen seriosos problemes de consistència, necessitem compensar la fragilitat d'aquestes complementant-les amb diferents procediments sobre el mateix objecte d'estudi. Per això, es durà a terme una triangulació metodològica ja que s'utilitzaran diferents mètodes sobre el mateix objecte d'estudi. **Com es farà?** Es recollirà la perspectiva social de la mostra juntament amb la revisió bibliogràfica per tal de contrastar i ésser més exhaustius amb les dades ja que si ens basem en una sola font, la investigació no tindrà validesa ni ens apropiem a les hipòtesis que volem comprovar. El tipus de triangulació utilitzada serà de tipus metodològica ja que a) s'utilitza el mateix mètode en diferents ocasions o b) diferents mètodes sobre un mateix objecte d'estudi, és a dir, c) es realitza canviant els instruments o els mètodes (Denzin et al., 1978 citat a Ballester, 2014: 33). Segons Denzin (1970, citat a Rodríguez, 2005), "*quant major és el grau de triangulació, major és la fiabilitat de les conclusions aconseguides*". Segons Paul (1996, citat a Rodríguez, 2005) destaca que una triangulació efectiva requereix un coneixement previ dels punts forts i dèbils de cada un dels mètodes d'investigació utilitzats.

Saturació: Es refereix al moment en el que, durant la obtenció de la informació, aquesta comença a ésser igual, repetitiva o similar. És a dir, quan s'arriba a un alt percentatge d'informació similar, és poc probable que la informació pròxima a analitzar canviï. A n'aquest punt, és quan es pot anomenar saturació (Álvarez-Gayou, 2003). Partint de que la finalitat d'aquesta és garantir que es disposa de tota la informació rellevant, s'intentarà recollir el màxim d'informació possible, seleccionant la que sigui més útil i éssent estrictes en la recollida de dades per tal de que siguin fiables i vàlides per a la investigació (Ballester, 2014). Bertaux (1993), estableix en 30, el nombre de casos necessaris per aconseguir el punt de saturació ja que, una menor quantitat d'unitats de la mostra tendeix a donar una visió incompleta i, una major quantitat, tendeix a la repetició de les característiques de l'objecte d'estudi (Bertaux, citat a Mejía, 2000).

Corroboració estructural: Eisner (1981) proposa la corroboració estructural que consisteix en el procés d'unir les dades i la informació i, amb ells, establir els llaços d'un tot que es suporti en parts de la evidència (Eisner, citat a Álvarez-Gayou, 2003). Aquest control ajudarà a estructurar la problemàtica de la investigació, a relacionar tota la informació obtinguda per tal d'estructurar-la. Per tant, el que es vol realitzar és investigar que aquesta problemàtica no

és així per què si, sinó que hi ha uns indicadors rere ella que han fet arribar a n'aquestes dones a actuar d'una manera violenta amb les seves parelles o ex-parelles (Ballester, 2014).

Es pot observar la convergència de diversos autors pel que fa a la triangulació, la saturació i la corroboració estructural.

-5. Estructura i desenvolupament dels continguts -

5.1. Estructura

La estructura del treball es divideix en tres blocs explicats de manera sintètica en la graella següent:

Tabla 5.1.

PRIMER BLOC: <i>Marc Teòric</i>	SEGON BLOC: <i>Investigació</i>	TERCER BLOC: <i>Proposta d'intervenció socioeducativa</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Revisió bibliogràfica. - Construir el marc teòric a partir de la revisió bibliogràfica. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administració d'enquesta a una mostra de 140 joves universitaris. - Conèixer les necessitats a través dels resultats de la mostra. - A partir d'aquí, plantejar una intervenció socioeducativa si és necessari. - Resultats, discussió i conclusions. 	<ul style="list-style-type: none"> - En base a les necessitats detectades a la segona part.

Font: Elaboració pròpia.

5.2 Continguts

Com s'ha comentat anteriorment, establim l'estructura del treball en tres blocs. Doncs, per una banda, al primer bloc de caire teòric s'estableixen els següents continguts. En primer lloc, dins la revisió bibliogràfica del concepte i definició de violència de parella de l'home cap a la dona, utilitzem la legislació i organismes com la OMS i l'INE per establir el què entenem per

violència en general, violència domèstica i violència de parella. Per tal d'entendre aquesta darrera, prenem com a referència diverses autores i autors i l'Organisme de la OMS per establir el què entenem per violència de parella i el tipus de classificació que se'n realitza d'aquesta violència. En segon lloc, per conèixer l'evidència del maltractament exercit de les dones cap als homes ens basem en diversos autors i l'organisme de l'INE, així com, en la revisió de 8 estudis que evidencien aquesta violència i conèixer els diversos tipus de maltractament que es realitzen per part de les dones i sofreixen els homes. Es realitza una conclusió dels tipus de maltractament segons la revisió bibliogràfica. També, basant-nos en diverses autores i autors, expliquem l'imaginari social per entendre aquesta problemàtica des d'una perspectiva estructural i social. Finalment, anomenem el síndrome del battered man i el perfil de l'home maltractat i el perfil de la dona agressora.

Per altre banda, pel que fa al segon bloc, en primer lloc, s'explica el treball de camp realitzat. S'explica el disseny de la investigació, el procediment realitzat i la mostra. En segon lloc, s'exposen els resultats de l'anàlisi de les dades, extreptes de l'administració de les enquestes. Finalment, es discuteixen els resultats finals i s'estableixen unes conclusions en base a n'aquests resultats.

Finalment, pel que fa al tercer bloc, s'estableix una proposta d'intervenció socioeducativa en base a les necessitats detectades.

-6. Marc teòric –

6.1. Revisió bibliogràfica del concepte i definició de violència de parella de l'home cap a la dona.

Què entenem per violència?

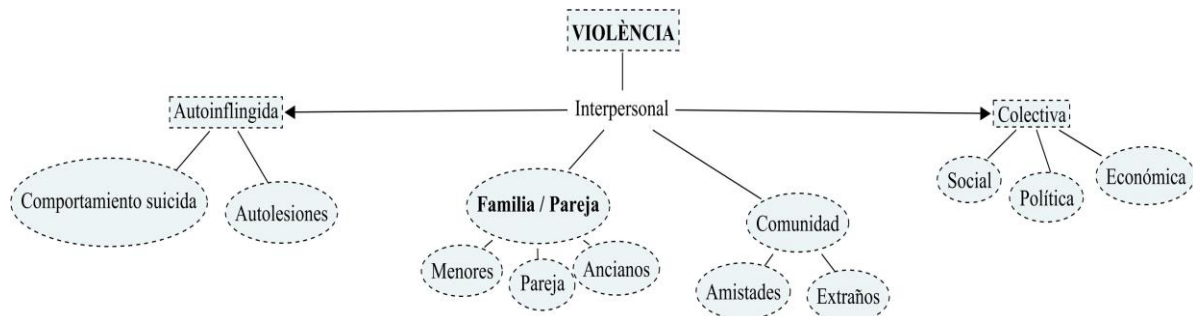
Com sabem, el concepte de violència, posseeix múltiples connotacions. La Organització Mundial de la Salut defineix el concepte de violència com:

El uso deliberado de la fuerza física o el poder, ya sea en grado de amenaza o efectivo, contra uno mismo, otra persona o un grupo o comunidad, que causa o tiene muchas probabilidades de causar lesiones, muertes, daños psicológicos, trastornos del desarrollo o privaciones (OMS, 2002: 5).

Segons aquesta Organització, la classificació de la violència seria la següent:

Tabla 6.1.

Títol: Classificació de la violència segons la OMS.

Font: Elaboració pròpia a partir de (OMS, 2002).

Nosaltres, com ja hem explicat, ens centrarem en la violència interpersonal dins la parella.

Què entenem per violència domèstica?

Per una banda, des de l'any 1989, el Codi Penal espanyol, contempla com a delicte els maltractaments reiterats a la família, encara que la lesió física sigui lleu. Per altre banda, el Codi Penal de 1995, incrementà les penes per el delicte de maltractament i afegí, a més a més, la pena corresponent a les magnituds de les lesions causades. Concretament, l'article 153, assenyala el següent:

El que habitualmente ejerza violencia física sobre su cónyuge o persona a la que se halle ligado de forma estable por análoga relación de afectividad o sobre los hijos propios o del cónyuge o conviviente, pupilos, ascendientes o incapaces que con el convivan o que se hallen sujetos a la potestad, tutela, curatela o guarda de hecho de uno u otro, será castigado con la pena de prisión de seis meses a tres años, sin perjuicio de las penas que pudieran corresponder por el resultado que, en cada caso, se causare (BOE:1995).

Segons l'INE (2014:12), “es todo acto de violencia física o psicológica ejercido tanto por un hombre como por una mujer, sobre cualquiera de las personas enumeradas en el artículo 173.2 del Código Penal a excepción de los casos específicos de violencia de género.”

La discrepància dels articles 153 i 173.2 és deguda a la reforma del Codi Penal. El primer d'ells, fa referència a l'article que s'inclou a la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de Novembre,

del Codi Penal i, el segons d'ells, fa referència a l'article que s'inclou a la Llei Orgànica 1/2015, de 30 de Març, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de Novembre, del Codi Penal.

Pel que fa a la violència de gènere, a nivell jurídic, amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de Desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, essent la primera llei integral d'Europa, implicant en la seva aplicació a set ministeris: Educació, Justícia, Interior, Treball i Assumptes Socials, Sanitat, Administracions Públiques i Economia i Hisenda, així com, en el seu desenvolupament havien de participar les diverses Comunitats Autònomes del país i les entitats locals, a la seva exposició de motius manifesta el següent:

La violència de gènere no és un problema que afecti l'àmbit privat. Al contrari, es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat. Es tracta d'una violència que es dirigeix sobre les dones pel fet mateix de ser-ho, pel fet de ser considerades, pels seus agressors, mancades dels drets mínims de llibertat, respecte i capacitat de decisió (BOE, 2004:249).

Cal esmentar que, la definició més utilitzada de violència de gènere, és la elaborada per la Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1993 a la Declaració per la eliminació de la violència contra la dona, on diu que:

La violencia contra la mujer es todo acto de violencia basado en la pertenencia al sexo femenino que tenga o pueda tener como resultado un daño o sufrimiento físico, sexual o psicológico para la mujer, así como las amenazas de tales actos, la coacción o la privación arbitraria de la libertad, tanto si se producen en la vida pública como en la vida privada (ONU, 1993).

Altres autors com Larraín (1994), pel que fa a la violència de gènere, manifesten que a) implícitament, els termes de poder i jerarquia s'exclouen en les diverses perspectives que l'estudien, b) essent considerada com una forma d'exercir poder i/o imposar la voluntat sobre algú situat en una posició d'inferioritat o de subordinació en l'escala jeràrquica a través d'accions u omissions per aconseguir el seu sotmetiment i opressió (Larraín, citat a Rojas-Andrade, 2013). Pel que fa al context intrafamiliar, l'autor Boss (2000) manifesta que a) la violència és l'abús de poder en les relacions familiars de confiança i dependència i b) la

majoria dels estudis assenyalen a la dona com la principal víctima (Boss, citat a Rojas-Andrade, 2013).

6.1.1. Concepte

La violència de parella, entesa com aquells actes físics, psicològics o sexuals que tenen lloc en el context d'una relació íntima, passada o actual, pot ésser exercida per un dels membres de la parella cap a l'altre, on un és l'agressor i l'altre la víctima, o pot ésser exercida per ambdós membres de la parella, tractant-se, en aquest cas, d'una relació de violència mútua (Campbell & cols., 1994, citat a Sánchez, 2009). Segons Saltzman & cols., (2000, citat a Sánchez, 2009), “*la violencia de pareja ocurre mayoritariamente de forma unilateral.*” A més a més, malgrat les dones puguin agredir a les seves parelles masculines i també es donen actes de violència en parelles del mateix sexe, la violència de parella és experimentada per les dones en una proporció abrumadora, essent l'agressor l'home (Sánchez, 2009). Estudis dels autors Krug & cols., l'any 2002 i estudis de Carbone & cols., l'any 2009, corroboren aquesta afirmació que cita Sánchez. Aquesta tendència s'observa a Espanya en relació al nombre de denúncies interposades per violència de parella. Des de l'any 2002 fins l'actualitat, les dades proporcionades per l'Institut de la Dona (Organisme dependent del Ministeri d'Igualtat), revelen que el 85% de les denúncies han estat interposades per la dona contra la seva parella o ex-parella, essent entorn el 15% de les denúncies interposades per l'home (Instituto de la Mujer, 2016).

El fenomen de la violència de parella de l'home cap a la dona es produeix a nivell mundial, sense distingir entre classes socials, edat, cultura, religió o país (Sánchez, 2009). Altres autors com Krug & cols., (2002) i Garcia-Moreno & cols., (2005), corroboren aquesta afirmació que cita Sánchez. Ésser víctima de violència per la parella implica viure constantment sota l'amenaça real o anticipada d'ésser agredit/a de nou, constituint, en la majoria dels casos, una situació d'estrès crònic donada la seva llarga duració al llarg del temps. Aquesta situació condueix a efectes negatius per la salut de la dona, amb conseqüències a curt i a llarg termini considerant-se, a l'actualitat, un problema mundial de salut pública (Ferrer & Bosch, 2000).

A l'actualitat, no existeix consens en la terminologia utilitzada per designar el concepte de violència de parella de l'home cap a la dona, essent diverses les terminologies que s'utilitzen per referir-se a la mateixa, tant dins l'àmbit nacional com internacional. Tradicionalment, ha sigut el terme “*violència domèstica*” (“*domestic violence*”) el més utilitzat per referir-se a n'aquesta problemàtica. Cal dir que, la violència domèstica no és exclusiva de la parella, ja

que qualsevol membre de la llar pot ésser víctima o agressor/a, ja sigui dona, home, persones majors o fills/es. Freqüentment, un altre dels conceptes utilitzats per referir-se a la violència de parella ha estat el de violència de gènere ja que, aquesta, es produeix entre homes i dones, dins o fora de la llar, tinguin o no una relació de parentesc. Per tant, el concepte de violència de gènere no és exclusiu de violència de parella. Altres conceptes utilitzats en la literatura científica internacional han estat “*violence againts woman*”, “*family violence*”, “*spouse abuse*”, “*wife abuse*” o “*marital abuse*”, per referir-se a la violència exercida, habitualment, de l’home cap a la dona en el context d’una relació íntima. Més recentment, el concepte que s’utilitza als àmbits científics internacionals per designar aquest tipus de violència és el de “*violència del company íntim*” (“*intimate partner abuse*”).

A l’article de Hamberger & Larsen (2015), es parla del síndrome de l’home maltractat. Aquests dos autors comenten que la sociòloga Steinmetz va definir el concepte del síndrome de l’home maltractat. Segons Hamberger & Larsen, d’acord amb Pagelow, aquesta controvèrsia data al voltant de l’any 1977 quan, aquesta sociòloga, va començar a escriure i a parlar sobre el que ella va denominar “*the battered husband syndrome*” (Hamberger & Larsen, 2015).

6.1.2. Definició

Com s’ha posat de manifest anteriorment, no existeix una definició clara i unànime que designi el concepte de la violència en la parella, essent aquesta freqüentment definida de manera implícita dins definicions més globals de violència domèstica i violència de gènere. L’Organització Mundial de la Salut (OMS), al seu Informe Mundial sobre la Violència i la Salut de l’any 2002, va aportar una definició específica de violència de parella, entesa com:

aquellas agresiones físicas, como los golpes o las patadas, las relaciones sexuales forzadas y otras formas de coacción sexual, los malos tratos psíquicos, como la intimidación y la humillación, y los comportamientos controladores, como aislar a una persona de su familia y amigos o restringir su acceso a la información y la asistencia (OMS, 2002: 17-18).

A l’estat de Georgia (USA), disposen d’un marc legal pel que fa a la definició de violència de parella. Segons el National Center for Injury Prevention and Control, Division on Violence Prevention (2015:11), la definició de violència en la parella estipulada és la següent, “*Intimate partner violence includes physical violence, sexual violence, stalking and psychological*

aggression (including coercive tactics) by a current or former intimate partner (i.e., spouse, boyfriend/girlfriend, dating partner, or ongoing sexual partner).”

Defineixen la IPV i què significa esser una parella íntima. Altres investigadors com Fair et al., (2011), d'acord amb el National Center for Injury Prevention and Control, descriuen la IPV com una relació íntima de parella que pot implicar violència física, emocional, sexual i verbal. D'acord amb aquest marc conceptual i legislatiu, poden intervenir sobre aquesta problemàtica; però, a Espanya, no es pot actuar perquè ni tan sols existeix una definició del concepte. Així com al nostre país, la violència de gènere, està catalogada com a problema de salut pública, a Amèrica, a més a més d'esser la violència domèstica i de gènere, una problemàtica de salut pública, la violència íntima de parella també ho és (NISVS, 2015). Segons la National Intimate Partner and Sexual Violence Survey (2011), indica que sobre 29 milions de dones i 16 milions homes a USA, experimenten violència física cada any per una parella actual o anterior. És a dir, un 22.3% de dones i un 14.0% d'homes, respectivament.

6.1.3. Classificació dels tipus de violència en la parella

La OMS, en la seva definició de violència de parella, distingeix entre agressions físiques, relacions sexuals forçades, maltractament psíquic i comportaments controladors (OMS, 2002: 18). Generalment, la violència de parella, és classificada en violència psicològica (psíquica o emocional), violència física i violència sexual, en funció de la naturalesa dels actes ocorreguts durant els episodis de violència (Coker et al., 2002). Seguint la classificació efectuada per l'equip d'investigació dirigit per la Dra. Manuela Martínez per la Universitat de València els diferents tipus de violència de parella (física, psicològica i sexual), concorren de la següent manera, segons (Martínez, 2008, citat a Sánchez, 2009:17):

- **Violència física.-** Actes físics com punyades, coses, bufetades, empentes, mossegades i intents d'estrangulament.
- **Violència psicològica.-** Actes que menyspreen la integritat psicològica de la dona tals com atacs verbals (insults i humiliacions), accions de control i poder (aïllament de la família i de les amistats, amenaces sobre la custòdia dels fills, cridades telefòniques intimidatòries) i xantatge (econòmic i emocional).

La investigació científica sobre violència psicològica reflexa l'element principal que la defineix: la violència verbal, definida com “*una respuesta vocal que descarga estímulos nocivos sobre otro organismo*” (Biezma, 2007: 3).

- **Violència sexual.**- Accions de sexe forçat (genital o anal, oral de la dona cap a l'home o de l'home cap a la dona, objectes inserits dins la vagina o l'ano), sexe homosexual forçat, sexe forçat amb animals, forçada a prostituir-se o tenir sexe en públic, violència física durant la relació sexual (mossegades, coses, cops i bufetades), amenaces de ser golpetjada o de golpetjar als menors per rebutjar el sexe, amenaces amb ganivets, pistoles i altres medis coercitius, implicació dels menors en les relacions sexuals o presència dels mateixos en els atacs sexuals i ús forçat de pel·lícules o fotografies pornogràfiques.

Aquesta classificació és la més utilitzada a la literatura científica sobre la violència en la parella. Però, diversos autors/es, han establert altres tipologies importants que hem de tenir en compte quan es parla de violència ja que, a) els actes de violència i agressió són molt variats i b) la seva tipologia, pot establir-se seguint diversos criteris (Biezma, 2007:4). Molt breument:

- *Directa vs Indirecta; Activa vs Passiva; Reactiva vs Proactiva.*

Podem observar que, dins el marc legal espanyol, la figura femenina que violenta a la figura masculina, es troba silenciada en la recerca bibliogràfica sobre els conceptes, les definicions i les tipologies de violència en la parella. A nivell internacional, trobem la definició que va emetre la OMS sobre la violència en la parella i, pel que fa a Amèrica del Nord, nombroses investigacions. Perquè ocorre això a l'estat espanyol? Pensem que succeeix degut a què, la violència cap a les dones per part dels homes, és una xacra social en augment. Els casos de violència de dones cap a homes és mínima en comparació però existeix. Com què és mínima aquesta existència s'intenta invisibilitzar enfocant la prevenció i la eradicació de la problemàtica més enorme: la violència cap a les dones, deixant de prestar atenció als homes que sofreixen violència per part de les seves parelles o ex-parelles.

6.1.4. Evidència del maltractament de les dones cap als homes.

Com sabem, també existeix evidència, malgrat poc compartida públicament, que demostra que els homes també són víctimes de la violència per part del gènere femení. Segons Saracosti & Zunino (2011, citat a Rojas-Andrade, 2013), afirmen que a) de cada vegada són més els homes que s'atreveixen a denunciar a pesar de la burla i humiliació que han de suportar i b) alhora que es reconeixen com a víctimes en una societat que, tan sols, els identifica com agressors.

La percepció social generalitzada vers la violència domèstica és que, aquesta, segons Pérez (2005, citat a Trujano et al., 2010), té sempre com a víctimes a les dones i, com a agressors, als homes, lo que ha afavorit el sorgiment de mesures i declaracions que, malgrat tenen la intenció d'acabar amb la violència domèstica i la violència de gènere, mantenen un biaix important que atorga a l'home el paper de botxí.

Inclús, organismes internacionals com la Organització Mundial de la Salut (OMS) o lleis d'important transcendència per la protecció que ofereixen a les víctimes (com la Llei Integral contra la Violència de Gènere a Espanya publicada el desembre de l'any 2004), mantenen aquesta postura, lo que pareix una actitud sexista, discriminatòria i, sobretot, molt llunyana d'aconseguir l'equitat de gènere entre ambdós sexes (Trujano et al., 2010).

Les lleis de protecció cap a les víctimes haurien d'estar adreçades cap a totes i tots. Segons Vílchez (2007, citat a Trujano et al., 2010), comenta que a) actualment, parlar de la violència de la dona cap a l'home no és políticament correcte i, en conseqüència, pot restar vots i simpaties de moltes dones, inclosos els grups feministes, a més a més de, b) conduir a acusacions per masclisme o misogínia i, aquest autor, c) incideix en que les denúncies sols solen registrar la violència domèstica contra la dona, mostrant la meitat del problema (la punta de l'iceberg en diríem). Finalment, conclou dient que d) des de els formats de registre, els protocols d'atenció i, en general, la infraestructura es troba orientada a elles, com les comissaries i agències especialitzades, les cases refugi, les línies de suport telefònic, etcètera.

En definitiva, ve a dir que tots els recursos que es troben en l'estructura de la societat estan destinats a les dones que són violentades pels homes però que, cap a aquests, no existeix cap tipus de recurs.

A Espanya, l'any 2000, foren assassinats 44 homes per el gènere femení; 16 més l'any 2002; en canvi, segons el Portal Estadístic de la Violència de Gènere (2016), des de l'any 2003 fins l'any 2016, 846 dones foren assassinades per el gènere masculí. Observem la gran diferència en les dades estadístiques i la força de la violència masclista a la societat espanyola però, malgrat el nombre d'homes assassinats sigui inferior, també s'ha de contemplar i no cal ni deixar de banda la problemàtica evident ni deixar d'actuar en conseqüència.

Durant l'any 2005, la xifra fou de quinze però, si contem a tots els homes morts dins l'àmbit familiar pel seu cònjuge, ex-cònjuge, parella, companya sentimental, fill/a, pare/mare o familiar, obtenim una suma de 56 homes, representant el 48,2% de la xifra total d'entre homes

i dones, segons el Ministeri de l'Interior (Anuari 2005). Segons Montero (2007, citat a Trujano et al., 2010), dins el mateix any, afirma que a) dins la Comunitat Autònoma d'Andalusia es registraren 2.600 casos d'homes maltractats per les seves dones i b), la Fiscalia de Madrid, l'any 2006, informà que, tan sols a la Comunitat Autònoma de Madrid, es cometeren 2.589 delictes de violència comesos per dones en contra de les seves parelles homes.

Pel que fa a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'IBESTAT (Institut d'Estadística de les Illes Balears) no disposa de dades en relació a la violència de gènere exercida per homes; en canvi, l'Institut Balear de la Dona, disposa d'enllaços per accedir a n'aquestes dades. El Portal Estadístic per a la violència de gènere de la Delegació del Govern del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials e Igualtat ens permet consultar la informació seleccionant un àmbit d'anàlisi, un indicador i una variable d'anàlisi. Per tant, ens centrarem en el nombre de víctimes mortals dones a les Illes Balears, l'estructura temporal (any), l'estructura territorial (Comunitat Autònoma) i el tipus de relació. Doncs, a les Illes Balears, des de l'any 2003 fins l'any 2016, el nombre de dones assassinades per les seves ex-parelles, parelles o parelles en fase de separació, foren de 30 dones (Portal Estadístic, 2016). També, si filtrem la recerca per mesos, observem que durant el mes de Gener, és quan més ocorren els assassinats. Cal esmentar que, aquestes dues bases de dades, no disposen d'informació sobre la violència de les dones cap als homes. L'única font és l'INE. A continuació, assenyalarem les dades estadístiques en relació a les víctimes de violència domèstica amb ordre de protecció o mesures cautelars segons sexe a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears des de l'any 2011 fins l'any 2015.

Tabla 6.2.

Títol: Persones víctimes de violència domèstica amb ordre de protecció o mesures cautelars segons any, comunitat i sexe.

	Any 2011		Any 2012		Any 2013		Any 2014		Any 2015	
Illes Balears	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D
	40	79	58	80	47	95	58	94	68	97

Font: (Elaboració pròpia a partir de INE, 2015).

Les dades estadístiques de l'any 2014 de l'Institut Nacional d'Estadística confirmen que, pel que fa a la violència domèstica, el nombre total de víctimes homes foren de 2.703 i el nombre total de dones denunciades foren de 1.304 (INE, 2014). A la següent graella, podem observar el nombre i l'edat d'homes maltractats per dones durant aquest any.

*Ens agradaria assenyalar que, les tables que adjuntem a continuació, fan referència a la violència domèstica per dos motius:

- Degut a l'absència del concepte de violència de parella a Espanya. Per tant, en conseqüència, no hi ha dades.
- El concepte de violència de gènere és entès, segons la llei 1/2004, de violència cap a les dones. Per tant, en conseqüència, les dades existents són en aquesta línia.

Per aquests motius, davant la impossibilitat d'aportar dades pertanyents a l'objectiu que ens hem marcat, adjuntem les dades estadístiques sobre la violència domèstica perquè són les que existeixen i de les quals disposem per intentar visibilitzar aquesta problemàtica. Aquesta informació ens mostra la incidència de la violència de les dones cap als homes i que, aquest fet, és una realitat invisible.

Tabla 6.3.

Títol: Víctimes de violència domèstica amb ordres de protecció i mesures cautelars de l'any 2014.

**Víctimas de violencia doméstica (con orden de protección o medidas cautelares)
por sexo y edad**

	Año 2013		Año 2014		Tasa de variación (%)	
	Hombres	Mujeres	Hombres	Mujeres	Hombres	Mujeres
TOTAL	2.635	4.425	2.703	4.381	2,6	-1,0
Menos de 18 años	465	744	561	811	20,6	9,0
De 18 a 19 años	77	147	66	146	-14,3	-0,7
De 20 a 24 años	167	282	170	244	1,8	-13,5
De 25 a 29 años	132	211	126	176	-4,5	-16,6
De 30 a 34 años	143	194	153	184	7,0	-5,2
De 35 a 39 años	185	264	173	260	-6,5	-1,5
De 40 a 44 años	214	410	217	355	1,4	-13,4
De 45 a 49 años	222	413	209	430	-5,9	4,1
De 50 a 54 años	197	352	225	383	14,2	8,8
De 55 a 59 años	199	316	163	314	-18,1	-0,6
De 60 a 64 años	149	235	150	262	0,7	11,5
De 65 a 69 años	132	236	148	213	12,1	-9,7
De 70 a 74 años	129	193	112	209	-13,2	8,3
75 y más años	224	428	230	394	2,7	-7,9

Font: INE(2014:12).

El darrer informe de l'INE sobre l'Estadística de Violència Domèstica i Violència de Gènere publicat el 7 de Juny de 2016, basant-se en les dades de l'any 2015, confirma que, pel que fa a la violència domèstica, a) es registraren 7.229 víctimes en assumptes de violència domèstica amb ordre de protecció o mesures cautelars, un 2% més que a l'any 2014. I b) d'elles, el 63,0% foren dones i el 37,0% homes. A la següent graella, també, podem observar el nombre i l'edat d'homes maltractats per dones durant aquest any i, d'aquesta manera, realitzar una comparativa amb l'any 2014.

Tabla 6.4.

Títol: Víctimas de violencia doméstica con ordenes de protección i mesures cautelars de l'any 2015.

**Víctimas de violencia doméstica (con orden de protección o medidas cautelares)
por sexo y edad**

	Año 2014		Año 2015		Tasa de variación (%)	
	Hombres	Mujeres	Hombres	Mujeres	Hombres	Mujeres
TOTAL	2.703	4.381	2.677	4.552	-1,0	3,9
Menos de 18 años	561	811	592	894	5,5	10,2
De 18 a 19 años	66	146	74	153	12,1	4,8
De 20 a 24 años	170	244	142	257	-16,5	5,3
De 25 a 29 años	126	176	128	173	1,6	-1,7
De 30 a 34 años	153	184	123	182	-19,6	-1,1
De 35 a 39 años	173	260	158	261	-8,7	0,4
De 40 a 44 años	217	355	210	372	-3,2	4,8
De 45 a 49 años	209	430	220	420	5,3	-2,3
De 50 a 54 años	225	383	209	397	-7,1	3,7
De 55 a 59 años	163	314	195	315	19,6	0,3
De 60 a 64 años	150	262	149	277	-0,7	5,7
De 65 a 69 años	148	213	140	247	-5,4	16,0
De 70 a 74 años	112	209	111	187	-0,9	-10,5
75 y más años	230	394	226	417	-1,7	5,8

Font: (INE, 2015: 12).

A nivell internacional, s'ha realitzat una recerca bibliogràfica, on s'han trobat nombrosos articles i investigacions que parlen de violència de parella, observant el cas contrari que a Espanya, on es parla de violència domèstica o de gènere. Les dades són prou interessants. Segons Dawson (2003), afirma que el 71% de les parelles que emeten violència entre ambdós, les dones inicien el primer acte violent. A n'aquest article es discuteix aquest resultat ja que va esser bastant criticat al·ludint a la defensa personal de les dones. Una dada interessant és la

diferència de l'ús de la violència entre els homes i les dones. Dawson (2003) comenta que, els homes, la utilitzen sistemàticament per terroritzar i victimitzar a les seves parelles; en canvi, les dones, segons Strauss (1999, citat a Dawson, 2003), utilitzen la violència per expressar la seva frustració o per defensar-se o ambdues. Gelles (1995, citat a Dawson, 2003), no es troba d'acord amb aquest darrer i explica que els homes utilitzen la violència per controlar a les seves parelles. Dixon et al., (2003), referint-se a la violència domèstica entre ambdós sexes, afirma que la violència de parella ocorre en la mateixa freqüència en parelles heterosexuales i parelles del mateix sexe (gais o lesbianes).

En relació a les dades estadístiques, a l'Estat de Texas, l'any 1993, les estadístiques eren alarmants. Segons Landes, Siegel & Foster (1993, citat a Dawson, 2003), 1.300 dones i 800 homes, eren assassinats per les seves parelles cada any.

En referència als estudis revisats, a continuació, es presenta una tabla resum sintetitzada sobre els diversos estudis consultats. Què aporten aquests estudis a n'aquest treball? Doncs, els vuit estudis revisats, aporten la informació necessària als objectius plantejats inicialment. És important destacar que, es tracta d'estudis internacionals, la majoria realitzats a Amèrica del Nord ja que, a nivell estatal, la revisió d'aquesta problemàtica és nul·la. Pel que fa a Espanya, només he trobat una tesi doctoral realitzada durant els anys 2008-2013 i, un estudi dirigit a persones joves universitàries d'entre 18-30 anys, que investigui aquesta problemàtica. Els estudis internacionals són de gran rellevància, actualitzats i amb dades bastant significatives i interessants.

Tabla 6.5.

Títol: *Síntesi d'estudis revisats que expliquen el tipus de violència de les dones caps als homes.*

<i>Autor(s)</i>	<i>Prevalença</i>	<i>Relació agressora-víctima</i>	<i>Definició</i>
Coker et al. 2002 N= 13.912 D=6.790 H=7.122 Franja d'edat 18 – 65	D= 28,9% H= 22,9% Han experimentat maltractament físic, sexual i psicològic IPV durant al llarg de la	Relació de parella	L'estudi estima la prevalença de l'IPV (Intimate Partner Violence) per tipologia (física, sexual i psicològica), i l'associa amb les

	seva vida. Tant per a les dones com per als homes, es va associar amb major risc de mala salut actual; símptomes depressius; abús de substàncies; i desenvolupament d'una malaltia crònica, malalties mentals cròniques i lesions.		conseqüències de la salut mental i física d'homes i dones al llarg de la seva vida.
Swan et al. 2008 N=	Dones i homes perpetuen equivalents nivells físics i psicològics de violència. Els homes predominen a l'abús sexual.	Relació de parella.	Revisió teòrica de dones que violenten als homes (IPV).
Trujano et al. 2009 N= 100 H= 50 homes en una relació matrimonial H= 50 homes en una relació de parella Franja d'edat 18 – 40	Poca freqüència dels episodis violents però baixa percepció dels mateixos. Maltractament psicològic, social i sexual.	Relació de parella no menor a sis mesos de duració.	Identificar en 100 homes heterosexuales, quines actituds i comportaments perceben com a violents per les seves parelles, així com la freqüència i les modalitats.
Rojas-Andrade et al. 2013 N=6 H=6 Franja d'edat 24 – 39	Les dones utilitzen violència verbal per exigir a les seves parelles que es comportin d'acord al model hegemònic d'home, qüestionant la masculinitat.	Ex-parella dona	Anàlisi de sis discursos d'homes víctimes de violència conjugal recollits en una entrevista en la que es presenten imatges de violència de la dona cap al

	Maltractament psicològic i físic.		home.
Folguera 2008-2013 N= 12 H= 12 Franja d'edat 37-67	Maltractament psicològic, físic i institucional.	Relació de parella	Entrevistes a homes maltractats per les seves parelles contactats a través d'associacions d'homes units per discriminacions jurídiques.
Hamberger & Larsen 2015 N= 64 articles extrets de les següents revistes: <i>Journal of Interpersonal Violence; Journal of Family Violence; Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma; Violence & Victims; Psychology of Women Quarterly; Violence Against Women.</i>	Maltractament emocional (diferència en les tàctiques) i físic. H= Amenaces / Inhibició de l'autonomia. D= Crits. La violència de les dones s'inicia per la violència d'ells. Els homes predominen a l'abús sexual.	Relació de parella. Programes o serveis clínics.	Revisió teòrica de deu anys (2002-2013) de comparació de mostres clíniques d'homes i dones en IPV. Diferències entre gèneres.

Font: (Elaboració pròpia a partir de Hoff, 1999; Coker et al., 2002; Fiebert, 2004; Swan et al., 2008; Trujano et al., 2009; Rojas-Andrade et al., 2013; Folguera, 2008-2013 & Hamberger & Larsen, 2015).

Revisant la literatura, la mostra de l'estudi realitzat per Trujano et al., (2009), va esser de cent homes que mantien una relació de parella no inferior a sis mesos de duració. La franja d'edat estava compresa de 18-40 anys. Es va arribar a la conclusió de que la mostra seleccionada (els homes), va sofrir maltractament psicològic, social i sexual. Rojas-Andrade

et al., (2013), realitzaren un estudi on la mostra fou més petita que el primer estudi esmentat. Entrevistaren a sis homes d'entre 24 i 39 anys, on la franja d'edat inicial va esser més elevada. Aquest homes reconeixien haver estat víctimes de violència per part de les seves ex-parelles dones. Mitjançant les entrevistes personals, basades en la seva pròpia història de vida i la projecció d'imatges d'agressió de dones a homes, s'anaren investigant els eixos temàtics de la investigació que eren: la violència, les seves formes i les seves conseqüències. Els resultats assenyalen que:

- ✓ Les dones violenten als homes per corregir-los mitjançant la violència verbal (per exemple, els crits). D'aquesta manera, elles imposen autoritat, fortalesa i control.
- ✓ Si la violència verbal no dóna resultats, passen a utilitzar la violència física (per exemple, bufetades, llançaments d'objectes, entre d'altres).
- ✓ Aquesta violència apareix quan els homes no compleixen l'ideal d'home que elles demanden.
- ✓ La masculinitat qüestionada (“*homes bons*” (els que no utilitzen la violència però si la racionalitat) / “*homes dolents*” (els que utilitzen la violència i s'associen al model de masculinitat establert per la cultura patriarcal).
- ✓ Els homes es senten ridiculitzats per esser maltractats per les dones. Indicador de debilitat a nivell públic i social. Un dels motius pels quals aquesta problemàtica es troba tan invisible és degut a la manca de virilitat si els homes expliquen que han estat maltractats per la figura femenina.

Es va arribar a la conclusió de què els homes que havien estat violentats per les seves parelles o ex-parelles dones, havien sofert maltractament psicològic i físic. Per tant, si ens detenim a analitzar el patró de violència per part de les dones, les observacions dels psicòlegs apunten a que és similar quan elles són les víctimes, lo que pot arribar a l'assassinat (Monserrat, 2006, citat a Trujano et al., 2010). Rojas – Andrade (2013), detectaren maltractament psicològic, així com, Trujano et al., (2009) però, la diferència entre ambdós estudis és que, s'observaren diferents tipus de maltractament. De la manera que al primer estudi es detectà maltractament social i sexual, no es detectaren aquest tipus al segon estudi ja que, s'observà, maltractament físic. Folguera (2008-2013), afirmà maltractament psicològic coincidint amb Trujano et al., (2009) i, maltractament físic, coincidint amb Rojas-Andrade (2013) però, Folguera (2008-2013), afegí el maltractament institucional absent en els dos primers estudis esmentats fins el moment. Els autors Hamberger & Larsen (2015) i Swan (2008), afirmen, majoritàriament, resultats similars. Tant els homes com les dones són participants actius en el maltractament

físic i psicològic coincidint, aquí, amb Trujano et al., (2009), Rojas- Andrade (2013) i Folguera (2008-2013). Però, Hamberger & Larsen (2015) diuen que, la violència física de les dones apareix en resposta a la violència que inicien els homes cap a elles; en canvi, Swan (2008) i Trujano et al., (2009) no identifiquen aquest resultat als seus respectius estudis. Hamberger & Larsen (2015) i Swan (2008), coincideixen en que, els homes, són els agressors predominants de l'abús sexual en comparació amb les dones. També, Coker (2002), coincideix amb Trujano et al., (2009), Folguera (2008-2013), Swan (2008) i Hamberger & Larsen (2015) ja que, de la seva investigació, els resultats mostren maltractament físic, sexual i psicològic. Coker (2002), en diferència a la resta, analitza les conseqüències d'aquest tipus de maltractament al seu estudi.

Finalment, detallarem dos estudis prou interessants però, que no es troben adherits a la taula anterior, per la manca de nombre de dades en relació a la mostra. Citant a Hoff (1999, citat a Trujano et al., 2010), explica els resultats de la seva investigació pel que pertany al maltractament de la dona cap a l'home. Al seu estudi, Hoff (1999), explica que les dones a) pretenen vigilar i acaparar tot el temps a l'home; b) acusar-lo constantment d'infidelitat; c) s'enfaden fàcilment; i d) destrueixen les propietats de l'home amb valor sentimental o no. L'estudi d'aquest autor es relaciona amb els estudis de Coker (2002); Rojas-Andrade (2013); Folguera (2008-2013); Swan (2008) & Hamberger & Larsen (2015), també trobant resultats sobre el maltractament físic. Hoff (1999) detalla les agressions físiques que emeten les dones com, per exemple, *“darle bofetadas, patearlo, morderlo, arrancarle cabello, rasguñar, amenazar con herirlo a él o a sus hijos e incluso forzarlo a tener sexo contra su voluntad.”*

Aquestes afirmacions les sostenen diversos autors com Olszewski (1999), Padres por la Igualdad Parental (2000) i Pérez (2006). Segons Trujano et al., (2009), *“Llerena (2004) asegura que de cada cien varones, cuarenta son agredidos por sus mujeres, y Menacho (2004) subraya la tendencia a violentar psicológicamente a los hombres cuestionando su eficacia sexual.”* Finalment, citant a Fiebert (2004, citat a Trujano et al., 2009), a) les dones, són significativament més propenses que els homes, a expressar violència. Segons Fiebert (2004, citat a Trujano et al., 2009), *“el 29% de ellas reconocen haber agredido a sus parejas en los últimos cinco años, y que tienen tres veces más probabilidades de usar un arma que un hombre en el curso de un conflicto marital.”*

Aquest autor, fins el moment, ha examinat 244 estudis vers la violència conjugal a tot el món. Ha realitzat 147 investigacions especialitzades, 119 estudis empírics i 28 anàlisis efectuats (més de 106.000 casos).

Per tant, quin tipus de maltractament reben els homes per part de les seves parelles o ex-parelles dones?

6.1.5. Tipus de maltractament per part del gènere femení cap al gènere masculí

Després de realitzar la revisió bibliogràfica, com s'ha citat fins aleshores, puc arribar a la conclusió que els tipus de maltractament per part del gènere femení cap al gènere masculí, són els següents:

✓ *Psicològic, físic, social, institucional (violència legal) i sexual.*

A continuació, s'exposa una definició de cada un dels conceptes. Segons Pérez et al., (2011), el maltractament psicològic, físic i sexual, s'entenen de la següent manera:

Psicològic: hostilitat verbal o no verbal reiterada que produeix humiliació, por i temor, perjudicant, a n'aquest cas, la estabilitat de l'home amb greus seqüeles per a la salut mental, tant en públic com en privat.

Físic: Qualsevol acte, no accidental, que provoqui o pugui produir dany físic en el cosa de la persona o malaltia o que, a n'aquest cas, col·loqui a l'home en greu situació de patir-ho.

Sexual: Referida a la imposició a la força de relacions o pràctiques sexuals no consentides que atempten contra la llibertat sexual.

Segons el Codi Penal (1995), la violència legal, s'entén com "*el abuso de soportes legales para ejercer poder, dominio y control sobre la pareja o los hijos/as.*"

La Llei Orgànica de l'any 2004 no cita la violència legal però, a l'article 20 del capítol II, fa referència a l'assistència jurídica gratuïta. Explica que, les dones que sofreixen violència de gènere tenen dret a rebre assessorament jurídic gratuït en el moment immediatament previ a la interposició de la denúncia, i a la defensa i representació gratuïta per advocats o procuradors (BOE, 2014:11). Doncs, dins aquests supòsits, "*una misma dirección letrada deberá asumir la defensa de la víctima, siempre que con ello se garantice debidamente su derecho de defensa*" (BOE, 2014:11). Per tant, entenem que, si no es complís amb l'assistència jurídica que determina la Llei 1/2004, parlariem de violència legal, determinada al Codi Penal.

6.1.6 L'imaginari social

“El hombre vive alienado, pero antes de alienarse, fue libre. Es posible la alienación porque, antes, existió la libertad. Lo que hay que hacer es volverla a conquistar” (Sartre, 1967).

Simone de Beauvoir (2015), diu que a) hi ha condicions biològiques sexuals que diferencien a l'home de la dona però b) el que tota la societat ha edificat sociològicament, moralment i professionalment sobre aquesta base, és algo que no té a veure en el fons, amb la diferència fisiològica. Afegeix que, c) ésser dona no és només ésser sexuada d'una determinada manera sino ésser classificada d'una determinada manera a la societat i d) per això, la societat fabrica a partir de les nines petites, a les dones. Les joguets no són les mateixes, les lectures no són les mateixes i e) més endavant, desgraciadament, la formació professional no és la mateixa i, les dones, es fabriquen de manera que siguin sacrificades, serveis de l'home, serveis dels seus fills i filles. Se les fabrica per la maternitat, per les tasques de la llar, per la vida domèstica, etc. I, f) així, es com arriba a ésser dona, a partir d'un naixement que podria donar-li les mateixes oportunitats que a un home.

En la mateixa línia que la filòsofa existencialista Beauvoir, Subirats (2013), planteja oblidar el debat (naturalesa/societat) un segle més tard. Aquesta autora planteja oblidar si som homes i dones diferents per naturalesa? o es més bé la societat la que construeix les nostres diferències i desigualtats?. Es troba molt d'acord amb Beauvoir però comenta que siguem conscients de *“los géneros que hemos heredado, los modelos de hombre y de mujer creados en el pasado”* (Subirats, 2013: 13), per educar d'una manera diferent. Segons Kaufman (1992, citat a Lawson, 2003), la teoria feminista sustenta que a) la violència dels homes cap a les dones es basa en els valors patriarcals de la societat i, que, b) aquests valors són sancionats per una cultura on la dominació masculina cap a la dona és, a la vegada, d'una manera oberta o encoberta, reforçada. Bandura (1979), es basa en la teoria social d'aprenentatge, atenent a que la violència de parella és apresada a través de l'observació on la violència de parella és efectiva per resoldre problemes i mantenir el control sobre la parella.

Perquè per a la societat és tan difícil acceptar que els homes poden ésser víctimes de violència per part de les dones? Des de la perspectiva de gènere, segons Montesinos (2002, citat a Trujano et al., 2010), la explicació sorgeix de l'adhesió als estereotips de gènere tradicional, en els quals es pensa que l'home és sempre fort, poderós, violent i dominador. La dona, en contrapart, es considera submissa, dèbil i dependent. Però, tal com afirma Montesinos (2002,

citat a Trujano et al., 2010), comenta que se'ns oblida que la violència és un exercici de poder i control, més que de mida o de força. Aquesta construcció social del gènere femení i masculí conforma un curset que ofega a dones i homes per complir amb la exigència social del seu "*he de ser*". D'aquí, el manteniment del silenci en relacions tòxiques i destructives.

Enfront aquesta representació dels homes, s'ha de comprendre des de la perspectiva de gènere, la qual ens assenyala que, existeixen models hegemònics de masculinitat i de feminitat, als quals hem de respondre d'acord al nostre sexe. En funció del sexe, la societat patriarcal i androcèntrica, estableix el rol de gènere per al sexe femení i el sexe masculí. Per tant, s'espera que els homes compleixin amb tots els atributs assignats a la seva categoria social, entre els quals se'ls hi atribueix que, siguin forts, dominants i violents ja que, sino, la societat no els considera homes. Així com assenyala Marín (2004, citat a Rojas-Andrade, 2013), explica que, a dia d'avui, molts són els homes que s'enfaden, es frustren o es confonen sobre el que significa "*Ser un hombre*". Per això, la societat patriarcal condueix a la obligatorietat de complir els mandats de gènere de la cultura patriarcal i el seu model hegemònic de masculinitat. Com sabem, dins aquesta cultura, existeix una jerarquia de poder de l'home sobre la dona. S'associa el poder de l'home sobre la dona amb la violència perquè l'educació cultural vers el format de masculinitat dels homes que han rebut ha estat aquest. Doncs, d'aquesta manera, la violència conjugal cap als homes s'infravalora i s'invisibilitza, desconeixent quines són les manifestacions d'aquesta violència i les seves característiques particulars.

Totes les autores i els autors, es troben d'acord en què els dispositius culturals transmeten els rols de gènere, sense que les persones siguem conscients i estiguem d'acord. Una cultura que ens imposa mandats de gènere segons el sexe amb conseqüències nefastes en les vides de les persones. Malgrat les societats es transformin, malgrat les necessitats siguin diferents, els mandats de gènere segueixen presents a la gran majoria de les societats.

6.1.7. Perfil de l'home maltractat / Perfil de la dona agressora

A n'aquesta graella, es presenta el perfil de la dona que violenta als homes i el perfil de l'home maltractat. Aquests resultats són extrets de la investigació realitzada per Toldos. Podem observar que són un gran nombre d'indicadors que defineixen, segons aquest estudi, els perfils de dones que agredeixen i d'homes maltractats. S'observa la sinergia en la baixa autoestima d'ambdós perfils. És interessant assenyalar que, com es descrivia a l'inici de la

redacció d'aquest treball, pel que fa al perfil de dona/home, s'evidencien moltes similituds tant com, també, en les conseqüències del maltractament.

M'agradaria destacar que es tracta d'un estudi i m'ha semblat interessant plasmar-ho per tenir una idea però, segurament, tal i com ocorre a la inversa, existeixen diversos perfils de dones/homes que agredeixen i de dones/homes víctimes.

Tabla 6.6.

Títol: El perfil de l'home víctima i la dona agressora. La cara oculta de la violència entre sexes.

Perfil de l'home maltractat	Perfil de la dona agressora
Baixa confiança en si mateixos.	Dones controladores, possessives i geloses patològicament. Observen a la parella com una propietat seva. Intenten controlar la seva manera de vestir, d'actuar, de ser, etc.
Baixa autoestima.	Baixa autoestima. Frustració. Sentiment de fracàs, Suplint aquests sentiments mitjançant la necessitat de control cap a l'home.
Sentiment d'inferioritat.	Utilitzen l'agressivitat com un mitjà per aconseguir el que volen. Vigilen i controlen les activitats familiars.
Passius. Toleren el maltractament.	Sempre culpa a l'home.
Necessiten l'aprovació de la parella.	Reservades. Manipuladores. No solen reconèixer els seus errors. Dificultats per expressar els seus sentiments.
Identificació de la parella com a figura maternal.	Ideologia i creences molt rígides. Concepció estricta dels rols dins la família. Desautorització cap al pare enfront dels menors.
Consideració del maltractament com a "normal".	Diferent comportament a nivell públic/privat.
Violència durant la infància dins la família (sofert o observat).	Aprenueren de petites a ésser violentes, concebent la violència com una manera de

	relacionar-se i aconseguir el que volen.
El concepte d'amor el condueix al sacrifici i a la dependència.	Violència durant la infància dins la família (sofert o observat).
Sobrevaloració de la parella.	Perfil psicopàtic. Solen ésser amables amb la resta de persones, excepte amb la víctima.
Idealització de la parella.	Té canvis bruscs d'humor i culpa a la víctima quan alguna cosa va malament.
Model parental de sobreprotecció. Educació basada en prioritzar la necessitat dels altres.	
Síntomes d'estrès, ansietat i problemes psicossomàtics.	
Distanciament de les amistats i la família. Sentiment de diferència a la resta.	

Font: (Elaboració pròpia a partir de Toldos, 2013).

-7. Treball de camp –

Partint de la lectura bibliogràfica però, tinent en compte que, el nostre àmbit es circumscriu a Mallorca, hem decidit realitzar una enquesta a les persones joves universitàries per observar quin és l'estat de la qüestió (l'opinió) d'aquesta problemàtica a n'aquest col·lectiu i a n'aquesta ubicació social.

A Espanya, existeix una escassa producció d'estudis sobre la violència de les dones cap als homes que propicia –o és causa- de la invisibilitat de la problemàtica. Segons Folguera (2008-2013), a Espanya, a) ha prevalgut la imatge del concepte de l'honor assimilat a la ombria i a la preeminència social i b), a partir d'aquests supòsits, es construeix una atribució jeràrquica de rols de gènere que s'ha vist condicionada per actituds i per relacions socials de desigualtat.

Per una banda, l'entorn sociocultural no és propici a aquell home que pretengui expressar ser o ésser agredit per part de la seva parella dona: la imatge del "matxó ibèric" implica determinades connotacions com, evitar mostrar els sentiments, evitar plorar en públic, evitar presentar-se com a víctima.

Per altre banda, les Institucions polítiques no s'han preocupat d'arbitrar un corpus jurídic específic que el protegeixi en cas d'agressió per part de la seva parella o ex-parella.

7.1. Hipòtesis.

Hipòtesis central: La idea de què els models de gènere preestablerts condicionen i limiten el reconeixement de l'home com a víctima en la violència de parella en l'àmbit heterosexual.

No tan sols per part dels propis homes sino també pel que fa al context social en el qual es desenvolupen. A nivell sociocultural, existeixen unes dinàmiques que incideixen en el comportament de la societat pel que fa a la temàtica objecte d'estudi. D'aquesta premissa emergeixen les següents hipòtesis.

Hipòtesi 1: La idea de què la percepció social cap al fenomen de la violència de gènere dels homes cap a les dones incideix en la no identificació de la violència de les dones cap als homes a una mostra universitària.

És a dir, degut a què la violència de gènere s'ha centrat en el maltractament d'homes cap a dones, la violència de les dones cap al gènere masculí, passa inadvertida per part de les persones joves universitàries.

Hipòtesi 2: La idea de què no existeix plena consciència per part de les persones joves universitàries enquestades de la existència del maltractament per part de la dona cap a l'home causant la no identificació d'aquesta problemàtica.

És a dir, la manca de conscienciació d'aquest problemàtica per part de la població diana incideix directament en una falta d'identificació del problema.

Aquesta hipòtesi es treballa arrel de l'enquesta per poder treballar els dos grups a analitzar. Basant-nos en les estadístiques, per una banda, el grup d'estudiants de la Facultat de l'Escola Politècnica Superior més conformat, majoritàriament, per homes i, per una altre banda, el grup d'estudiants de la Facultat d'Educació més conformat, majoritàriament, per dones. Doncs, analitzar la identificació que realitzen aquests dos grups cap a n'aquesta problemàtica degut a què, el perfil social, és molt diferent i, en conseqüència, la ideologia dels dos grups serà diferent.

Justificaria la realització de l'enquesta degut a que no existeix una identificació d'aquesta problemàtica per part de les persones joves universitàries. Si no s'identifica una problemàtica, no se'ns conscient, per tant, no es poden etiquetar fets socials si no existeix una identificació del problema.

Hipòtesi 3: La idea de què existeixen diferències sobre la perspectiva social dels joves universitaris d'entre 18-45 anys dependent de la Facultat, el sexe i l'edat.

Seguidament, exposem quina metodologia hem utilitzat per dur a terme aquesta recerca.

7.2. Disseny

Per poder assolir tots els objectius plantejats, el disseny d'investigació que hem utilitzat ha estat múltiple. Es basa en la combinació de la metodologia quantitativa (enquestes) i la qualitativa (anàlisi de contingut):

- Anàlisi conceptual, fonamentat en la bibliografia i documentació més recent. Serveix per estructurar l'enfocament des del qual partim per estudiar la relació existent de la violència del gènere femení cap al gènere masculí.
- Descripció de la resposta acadèmica. Hem recollit les dades mitjançant l'administració de qüestionaris adreçats a les persones joves universitàries.
- Elaborar una proposta d'actuació fonamentada en les dades recollides prèviament i amb la informació que sorgeix dels qüestionaris.

Per presentar el plantejament hem realitzat un tractament metodològic diferenciat de cada part de la recerca. Per això, el procediment de la investigació consta de dues fases, una divisió que és necessària per clarificar la metodologia i el pla de treball.

7.3. Procediment

7.3.1. Primera fase

Hem dividit la primera fase del projecte en dues parts. D'una banda, hem revisat els estudis i les publicacions recents, en relació a la violència del gènere femení cap al gènere masculí. I, per una altra banda, hem analitzat les dades estadístiques més recents referides a n'aquesta problemàtica esmentada. També, s'ha revisat la legislació següent: *Ley Orgánica 10/1995, de 23 de Noviembre, del Código Penal; la Ley Orgánica 1/2015, de 30 de Marzo, por la cual se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de Noviembre, del Código Penal i la Ley Orgánica 1/2004, de 28 de Diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género.*

Aquesta primera fase ens ha permès assolir la part teòrica de l'objectiu general i l'objectiu específic 1. Les bases de dades i fonts consultades que s'han utilitzat per la recerca bibliogràfica han estat les següents: Tesis Doctorals en Xarxa (TDX); Scopus (*American Journal of Preventive Medicine, Journal of Family Violence, Violence and Victims,*); EBSCO

(*Journal Of Counseling & Development*); Dialnet; Redalyc (*Diversitas: Perspectivas en Psicología, Revista de Estudios de Género,*); INE; IBESTAT; BOE; OMS; Instituto de la Mujer; Institut de la Dona (IBD Illes Balears); Oficina d'Igualtat d'Oportunitats entre Homes i Dones de la UIB, entre d'altres articles i diversos llibres de texts que, es poden consultar, a l'apartat de la bibliografia.

Atenent al manual de codificació, la recerca a les bases de dades, s'ha realitzat de la següent manera. Primer de tot, la pregunta inicial per començar a realitzar la recerca, fou: *Quines evidències hi ha de violència de dones a homes en relacions de parella?*. Després, les equacions de recerca s'han establert de la següent forma:

Gender violence against men (TX Text Complet) OR *couples* (AB Abstract or Author-Supplied Abstract).

Gender violence against men OR *intimate partner violence*.

Dixon (AU Autor) OR *Intimate Partner Violence. Dixon*.

Els criteris d'inclusió dels estudis han estat: criteri temàtic: violència dones contra homes; criteri metodològic: qüestionari; criteri temporal: estudis compresos entre 2001-2015 i característiques de la mostra: persones joves estudiants. S'ha utilitzat el gestor bibliogràfic Mendeley.

7.3.2. Segona fase

Una vegada que hem exposat el marc general en el qual es desenvolupa la recerca (primera fase), hem centrat el petit estudi en la percepció social de les persones joves universitàries d'entre 18-45 anys sobre la violència del gènere femení cap al gènere masculí.

En aquesta segona fase, hem recollit la informació relativa a la resposta acadèmica universitària, en la qual es recullen els pensaments i les actituds dels membres de la comunitat universitària respecte la violència de les dones cap als homes. Per dur-ho a terme, es preparà un únic qüestionari que havien de respondre les persones joves universitàries en base a la seva percepció sobre aquesta problemàtica que ja hem esmentat. L'instrument de mesura és un qüestionari semiestructurat que consta de 14 ítems, organitzats en les tres dimensions següents:

<i>a. Dades generals d'identificació (5)</i>
<i>b. Preguntes formatives (3)</i>
<i>c. Preguntes basades en el marc teòric (8)</i>
<i>d. Preguntes de coneixement i sensibilització (3)</i>

Els ítems es varen formular mitjançant a) 3 preguntes de tipus Likert amb una escala de mesura; b) 5 preguntes dicotòmiques i c) 6 preguntes de resposta múltiple, tot això, adequat als objectius fixats en la investigació. El qüestionari pertinent es pot consultar a l'Annex II.

També, en l'estructura del qüestionari, es realitza una presentació de l'estudi, la informació de la confidencialitat de les dades i de l'anonimat de l'enquesta; les instruccions prèvies; agraïments per endavant sobre la seva col·laboració i contacte si escau. Les enquestes s'administraren mitjançant la plataforma online de la Universitat de les Illes Balears. La comunitat universitària, per accedir al qüestionari, tan sols havia de clicar al link proporcionat. Cal esmentar que, abans d'administrar les enquestes a la mostra real, es va realitzar una prova pilot amb 3 persones per verificar l'enteniment del contingut del qüestionari.

S'analitzaren les dades mitjançant el paquet informàtic SPSS. El tractament consistí a descriure cada variable. En aquesta segona fase, assolirem la part pràctica de l'objectiu general i l'objectiu específic 2.

Per què aquesta elecció?

En un principi, decidirem seleccionar la mostra de tots els Graus relacionats amb la Facultat d'Educació per analitzar la perspectiva dels joves universitaris que cursen estudis socioeducatius però, analitzant-ho exhaustivament, es va considerar adient l'elecció de la Facultat d'Educació i l'Escola Politècnica Superior. El motiu és perquè si, des d'un principi, elegíem Graus on la majoria de la representació de la mostra seria femenina, no donàvem participació a la percepció dels homes per l'objectiu d'aquest treball, per això, hem elegit la mostra de l'Escola Politècnica Superior ja que, aquests estudis, solen cursar-los, majoritàriament, homes. Segons la Oficina d'Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes de la UIB (2013), el 80,82% d'homes cursen estudis d'Enginyeria i Arquitectura enfront al 19,40% de dones que cursen estudis d'aquesta modalitat. També, amb els transcursos dels anys, com

es pot comprovar a un dels Informes realitzats per aquesta oficina, la presència de dones a n'aquests estudis ha disminuït i, s'ha augmentat, la presència dels homes.

Sabem que i, així com ho afirmen altres autores i autors i, entre aquests, Izquierdo (2004), aquesta elecció diferencial no és neutre i està relacionada amb factors com els estereotips de gènere, la divisió sexual del treball o la manca de models de referència alternatius ja que fan que, les dones, seleccionin carreres tipificades com a femenines i amb menys prestigi social mentre que, els homes, seleccionen carreres tipificades tradicionalment com a masculines i amb més prestigi social.

Pel que fa al Grau d'Educació Social, la majoria d'estudiants són dones però, de cada vegada, hi ha més presència d'homes. Segons la Oficina d'Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes de la UIB (2013), el curs acadèmic 2003-2004, el 85,25% de dones i el 14,75 % d'homes, cursaven l'anomenat Grau; en canvi, el curs acadèmic 2011-2012, el percentatge de dones disminuí una mica i, el percentatge d'homes, augmentà un poc més. El 83,39% de dones i un 16,61 d'homes. Per tant, observem que, a n'aquest grau, la presència d'homes és cada vegada més notòria però no significativa. També, és interessant esmentar que, aquest grau és on, els homes, tenen menys representació enfront d'altres carreres educatives. Per exemple, des del curs acadèmic 2003-2004, pel que fa a altres carreres com, Mestre d'Educació Especial i Psicopedagogia (ja extingides), Treball Social i Pedagogia hi havia menys presència d'homes que a la carrera d'Educació Social però, pel que fa al curs acadèmic 2011-2012, els homes tenen més presència a totes aquestes carreres i, el Grau d'Educació Social, és la carrera amb menys homes a excepció del Grau en Educació Infantil que, als dos cursos acadèmics, ja existia un percentatge molt baix d'homes. Als Graus de Filologia Espanyola, Catalana i Anglesa, al Grau d' Història i Història de l'Art i, al Grau de Psicologia i d'Educació Primària, la presència d'homes ha estat majoritària als dos cursos acadèmics i, hi ha hagut més presència d'homes que a Educació Social. Per exemple, la carrera de Filosofia, són estudis amb una composició equilibrada de dones i homes.

7.3.3. Tercera fase.

A partir de les dades i els resultats obtinguts en la primera i en la segona fase, elaborarem una proposta d'actuació socioeducativa vers les necessitats detectades.

7.5. Mètode

7.5.1. Procediment de recollida de dades

El procediment de recollida de dades s'ha realitzat mitjançant l'administració d'enquestes on-line a les persones joves universitàries de la Facultat d'Educació i l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de les Illes Balears. Una vegada dissenyat el model d'enquesta a partir de l'aplicació Google Forms, es va procedir a contactar amb el degà i la degana, respectivament, de cada Facultat. Amb un correu informatiu se'ls hi va explicar la proposta. Més endavant, amb un altre correu informatiu, es va adjuntar un breu comentari sobre la petita investigació i, el link corresponent, perquè les persones estudiants poguessin tenir accés i contestar l'enquesta. Aquesta es va tancar amb 140 respostes i, es va generar un arxiu d'Excel des de l'aplicació Google Forms, amb la base de dades del nombre total d'enquestes. Finalment, aquest arxiu, es va exportar a l'aplicació SPSS per començar amb l'anàlisi de dades que s'esmenta a continuació.

7.5.2. Procediment d'anàlisi de les dades

Per l'anàlisi estadístic s'ha utilitzat l'aplicació informàtica SPSS-22. Les tècniques i tests estadístics utilitzats han estat:

- ✓ Tables de freqüències i percentatges per les variables categòriques.
- ✓ Tables de contingència amb test Chi², pel creuament de dues variables categòriques en grups independents.
- ✓ Test de diferència de mitjanes amb T de Student.

El nivell de significació fixat és l'habitual, 5% (significatiu si $p < .05$).

Descripció de la mostra de participants

S'han recollit les respostes de 140 estudiants universitaris com a participants d'aquesta enquesta. Més de la meitat (78;55.7%) pertanyen a diferents graus de la facultat d'Educació (en endavant FE) i, la resta (62;44.3%), a l'Escola Superior Politècnica (en endavant ESP).

Donades les peculiaritats dels dos tipus d'estudis, entre els 78 casos de la FE, un 88.5% (69) són dones però al contrari, a l'ESP, un 74.2% (46 de 62) són homes, essent aquesta diferència òbviament significativa ($p < .001$; tabla 1). En total, un 60.7% (85 de 140) són dones i, la resta, 39.3% (55) són homes.

L'edat mitjana de la mostra total de participants és de 23 anys (23.02 amb desviació estàndard de 4.2; estimant-se un IC al 95% per a la mitjana: 22.32 – 23.72) dins d'un rang observat d'entre 18 i 45 anys, amb mediana de 22 anys. L'edat mitjana dels participants de la FE és de

22.9 anys (d.e. 3.68), molt similar a l'edat mitjana dels estudiants universitaris de la ESP (23.1 amb d.e. 4.80), de manera que la diferència no presenta significació estadística ($p > .05$; tabla 1).

La tinència de parella està molt equilibrada: 50.7 % (71) amb parella enfront un 49.3% (69) sense. Malgrat per facultats hi ha una certa tendència diferent: a la FE afirmen tenir parella el 57.5% enfront el 58.1% de la ESP on responen que no la tenen. Les diferències es queden rosant la significació, però la diferència no arriba a esser significativa ($p > .05$; tabla 1).

Tabla 1: Anàlisi descriptiu. Característiques de la mostra de participants, comparada per Facultats.

Variable	Categoria	Mostra total (N=140)	Grup		Test de contrast	
			F.E. (N=78)	E.S.P. (N=62)	Valor	P
Gènere	Homes	39.3 % (55)	11.5 % (9)	74.2 % (46)	Chi ² =56.85	.000**
	Dones	60.7 % (85)	88.5 % (69)	25.8 % (16)		
Edat (anys)	Mitjana (D.E.)	23.02 (4.20)	22.94 (3.68)	23.13 (4.80)	t=-0.27	.788 ^{NS}
Parella	Amb parella	50.7 % (71)	57.7 % (45)	41.9 % (26)	Chi ² =3.43	.064 ^{NS}
	Sense parella	49.3 % (69)	42.3 % (33)	58.1 % (36)		

N.S. = NO significatiu ($p > .05$) ** = Altament significatiu ($p < .01$)

-8. Resultats -

Descripció de les respostes de la mostra total, comparada per Facultats.

A aquelles preguntes (que són la majoria) on cada participant podia donar més d'una resposta, s'ha procedit a comptabilitzar i, per tant, realitzar l'anàlisi estadístic, sobre el total de respostes (N vàlid) i no sobre el nombre de participants (140; 78 de FE i 62 de ESP). Pel que, la N d'anàlisi, varia d'unes preguntes a unes altres.

Preguntes 1 i 2. Formació.

Quasi la meitat de les respostes de la mostra total (49.4%) indiquen que mai han rebut aquest tipus de formació, ni reglada ni no reglada. L'ha rebuda de forma reglada un 27.8% i, de forma no reglada, el 22.8% restant. Al contrastar entre les dues facultats s'ha identificat significació estadística per $p < .001$ (tabla 2). Per tant, pel que fa a la FE s'observen més participants que responen afirmativament a la formació reglada, sobretot en, Igualtat (26.7%) i Violència de Gènere (14.9%) i, pel que fa a la ESP, són majoria les respostes que indiquen que mai han rebut formació en aquest àmbit (61.3%).

Tabla 2. Descriptiva i comparació entre Facultats. Formació en Igualtat i Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (freq)	Valor	P-sig
176	Form. reglada en Igualtat de Gènere	17.6 % (31)	26.7 % (27)	5.3 % (4)	22.40	.000**
	Form. no reglada en Igualtat de Gènere	11.4 % (20)	8.9 % (9)	14.7 % (11)		
	Form. reglada en Violència de Gènere	10.2 % (18)	14.9 % (15)	4.0 % (3)		
	Form. no reglada en Violència de Gèn.	11.4 % (20)	8.9 % (9)	14.7 % (11)		
	MAI	49.4 % (87)	40.6 % (41)	61.3 % (46)		

** = Altament significatiu al 1% (p<.01) En **negreta** les categories on hi ha significació

La relació de respostes a la pregunta oberta que segueix a la qüestió sobre formació, es detalla a continuació, per Facultat.

Els motius acadèmics són la raó fonamental per a la formació en temes d'igualtat de gènere i de violència de gènere (65% del total de les respostes emeses a n'aquesta pregunta) però, s'han trobat clares diferències estadísticament significatives (p<.01;tabla 3), pel que fa que, aquests motius, siguin més habituals a la FE (76.9% vs 42.9%) i, a la ESP, és més habitual que els motius hagin estat per iniciativa pròpia (57.1%).

Tabla 3. Descriptiva i comparació entre facultats. Motius per la formació en Igualtat i Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
60	Iniciativa pròpia	35.0 % (21)	23.1 % (9)	57.1 % (12)	6.96	.008**
	Motius acadèmics	65.0 % (39)	76.9 % (30)	42.9 % (9)		

** = Altament significatiu al 1% (p<.01) En **negreta** les categories on hi ha significació

Pregunta 3. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen VG.

La gran majoria dels participants (un 92.1%) desconeixen l'existència d'algun Programa o recurs que es trobi específicament destinat als homes que pateixen VG. Malgrat el grau de desconeixement és major a la ESP que a la FE (95.2% vs 89.7%), la diferència no arriba a la significació estadística amb p>.05 (tabla 4); però, és destacable que els únics 6 participants que donaren una resposta afirmativa, pertanyen a la FE.

Tabla 4. Descriptiva i comparació entre Facultats. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen VG.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	<i>Sí</i>	4.3 % (6)	7.7 % (6)	0 % (--)	5.38	.068 ^{NS}
	<i>No</i>	92.1 % (129)	89.7 % (70)	95.2 % (59)		
	<i>NS/NC</i>	3.6 % (5)	2.6 % (2)	4.8 % (3)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Els detalls de les seves respostes s'inclou a continuació:

- Anuncis, publicitat, llibres.
- Casal de les Dones crec que ofereix l'oportunitat d'atendre a homes que han sofert violència de gènere. Però no les hi pot donar massa alternatives perquè en principi no treballen amb homes. O perquè el col·lectiu és reduït i no els poden incloure dins els grups de treball amb les dones per motius de rebuig per part d'algunes de les dones afectades per maltractes cap als homes.
- Els mateixos als que poden accedir les dones que ho pateixen, hauria de ser el més normal. Si em diguéssiu que no és així no m'ho podria creure, també estaríem davant sexisme.
- La pregunta és errònia, els homes sofreixen violència, però no es diu de gènere.
- "Mujeres en red", altres Fundacions.

Pregunta 4. Tipus de maltractament que reben els homes.

Els 140 participants han generat 671 respostes, a una mitjana de casi 5 (4.8) per cada una de les persones. És a dir, han assenyalat, una mitjana de 5 de les 9 opcions disponibles per respondre. D'aquestes 617: 402 (59.9%) les han emeses estudiants de FE i, les altres 269, (40.01%) per les persones estudiants de la ESP. De manera que, la producció de respostes és major a la FE que a la ESP (mitjanes per participants: 5.15 vs 4.34). El maltractament psicològic ha estat la resposta més assenyalada amb un 19.7% del total de respostes (132; equivalent a un 95.3 de les persones enquestades) seguida del maltractament social amb un 17.4% (117 respostes, equivalent a un 83.6% dels participants). El podi ho completa el maltractament econòmic, amb un 13% de respostes (87; és a dir, marcada pel 62.1% de les persones enquestades). A l'extrem inferior destaquen les dues respostes relacionades amb l'abús sexual i l'agressió sexual, tinent una presència inferior al 6% (indicades per menys d'un 28% dels participants). Al descriure aquestes respostes per Facultats, les 3 citades que

ocupen el primer lloc, han estat assenyalades en major percentatge pels estudiants de ESP, així com, les dues darreres, pels de la FE. No obstant, les diferències entre les dues Facultats no arriben a la significació estadística amb $p > .05$ (tabla 5) pel que, els tipus de maltractament, s'han percebut de forma similar en ambdues.

Tabla 5. *Descriptiva i comparació entre Facultats.* Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones.

N vàlid	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi- Quadrat		
				Valor	P-sig	
	Resposta	% (frec)	% (frec)	% (frec)		
671	Maltrac. psicològic	19.7 % (132)	19.2 % (77)	20.4 % (55)	8.99	.343 ^{NS}
	Maltrac. social	17.4 % (117)	16.2 % (65)	19.3 % (52)		
	Maltrac. econòmic	13.0 % (87)	11.7 % (47)	14.9 % (40)		
	Maltrac. objectal	11.0 % (74)	10.7 % (43)	11.5 % (31)		
	Maltrac. físic	10.1 % (68)	11.2 % (45)	8.6 % (23)		
	Maltrac. institucional	9.8 % (66)	9.2 % (37)	10.8 % (29)		
	Assassinat amb arma de foc	7.9 % (53)	8.7 % (35)	6.7 % (18)		
	Abús sexual	5.8 % (39)	7.0 % (28)	4.1 % (11)		
	Agressió sexual	5.2 % (35)	6.2 % (25)	3.7 % (10)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Pregunta 5. *Sobre si la L.O. 1/2004, inclou als homes com a víctimes de la V.G.*

Prop de la meitat de les persones enquestades afirmen que la Llei Orgànica 1/2004 no inclou als homes (44.3%) amb percentatges molt similars en ambdues Facultats, malgrat una mica més superior a la FE. Un cridaner 43% no ho saben, malgrat aquí, clarament, són més de la ESP (50%) que en la FE (37.2%). Per tant, l'afirmació de que si les inclou és més alta en aquesta darrera Facultat (16.7% vs 8.1%). Però, la diferència entre ambdues, no pot arribar a ésser considerada com a estadísticament significativa amb $p > .05$ (tabla 6).

Tabla 6. *Descriptiu i comparació entre Facultats.* Coneixement de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G.

Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi- Quadrat	
				Valor	P-sig
	% (frec)	% (frec)	% (frec)		
Sí inclou	12.9 % (18)	16.7 % (13)	8.1 % (5)	3.45	.178 ^{NS}
No inclou	44.3 % (62)	46.2 % (36)	41.9 % (26)		
NS / NC	42.9 % (60)	37.2 % (29)	50.0 % (31)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Preguntes 6, 7 i 8. *Sobre les denúncies dels homes.*

Els resultats dels anàlisis de les dues primeres preguntes d'aquest bloc (tabla 7) no indiquen que, a n'aquestes dues qüestions, existeixin diferències entre les Facultats ($p > .05$). S'observa

bastant grau d'acord entre les persones enquestades. Un 77% afirmen que, poques vegades, els homes denuncien a les dones i, en la mateixa línia, un 72% ha emès la mateixa resposta sobre la pregunta de si tots els homes denuncien.

Tabla 7. Descriptiva i comparació entre Facultats. Sobre les denúncies dels homes en els casos d'esser víctimes de V.G.

Pregunta	N vàlid	Mostra total		F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		Resposta	% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Els homes denuncien la violència exercida per part de la seva parella o ex-parella	140	No, mai	12.1 % (17)	9.0 % (7)	16.1 % (10)	2.21	.331 ^{NS}
		Poques veg.	77.1 % (108)	78.2 % (61)	75.8 % (47)		
		Algunes veg.	10.7 % (15)	12.8 % (10)	8.1 % (5)		
		Quasi sempre	--	--	--		
		Sempre	--	--	--		
Tots els homes denuncien	140	No, mai	21.4 % (30)	20.5 % (16)	22.6 % (14)	1.98	.576 ^{NS}
		Poques veg.	72.1 % (101)	73.1 % (57)	71.0 % (44)		
		Algunes veg.	6.4 % (9)	6.4 % (5)	6.5 % (4)		
		Quasi sempre	--	--	--		
		Sempre	--	--	--		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Respecte als motius per a què els homes no denunciïn (pregunta 8 de resposta múltiple), s'han recollit un total de 514 respostes, el que suposa una mitjana de quasi 4 respostes (3.7) per cada participant, essent molt similar la producció de respostes en ambdues Facultats (284 a FE i 230 a ESP). No s'han trobat diferències significatives (p>.05; tabla 8) entre les mateixes, essent, els resultats molt similars en ambdues. La resposta més repetida (un 23.2%) és que els homes no denuncien per vergonya (85% de les persones enquestades). Segueixen, a distància però molt properes entre si, dos motius: la poca credibilitat de les Autoritats (16.9% sobre el total de respostes, donada pel 62.1% de les persones enquestades) i que poden ésser acusats de falta de virilitat (16.1% de les respostes, assenyalada pel 59.3% dels participants). Per sota, el motiu menys assenyalat és, la protecció dels menors (un 5.6% de les respostes que es correspon amb el 20.7% de les persones enquestades).

Tabla 8. Descriptiva i comparació entre Facultat. Motius pels quals els homes no denuncien.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
514	Per vergonya	23.2 % (119)	23.9 % (68)	22.2 % (51)	8.76	.270 ^{NS}
	Poca credibilitat Autoritats	16.9 % (87)	18.0 % (51)	15.7 % (36)		
	Acusats falta virilitat	16.1 % (83)	16.9 % (48)	15.2 % (35)		
	Falta confiança justícia	14.0 % (72)	14.1 % (40)	13.9 % (32)		
	Neguen la problemàtica	9.9 % (51)	8.5 % (24)	11.7 % (27)		
	Donen poca importància	7.2 % (37)	4.9 % (14)	10.0 % (23)		
	Pels mandats de gènere	7.0 % (36)	8.5 % (24)	5.2 % (12)		

<i>Per protegir a fills/es</i>	5.6 % (29)	5.3 % (15)	6.1 % (14)
NS = NO significatiu al 5% (p>.05)			

Pregunta 9. Indicadors de que un home és maltractat.

Aquesta pregunta de resposta múltiple ha generat un total de 483 respostes, essent la mitjana de 3.5 per participant. El grau de producció de les respostes és més alt en els participants de FE (289; el 59.8%) que en les persones enquestades de ESP(194; 40.2%). La comparació entre les dues Facultats presenta lleugeres diferències que no arriba a la significació estadística amb $p>.05$ (tabla 9). L'indicador més assenyalat de què un home és maltractat ha estat la baixa autoestima (25.1% de les respostes; donada pel 86.4% dels participants) seguit d'aprop del sentiment d'inferioritat (23.2% de respostes corresponents a un 80% de persones enquestades). Més lluny, en tercer lloc, apareixen els símptomes d'estrès i d'ansietat (15.3%; un 52.9% dels subjectes participants). Sens dubte, el nivell socioeconòmic, és l'indicador menys referit (sols un 1.9% de les respostes totals, marcat pel 6.4 de les persones enquestades). És notable el 16.4% de persones que assenyalen que hi hauria altres indicadors però no es va demanar a l'enquesta quins pensaven que podrien esser.

Tabla 9. Descriptiva i comparació entre Facultats. Indicadors de que un home és maltractat.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
483	Baixa autoestima	25.1 % (121)	24.6 % (71)	25.8 % (50)	11.11	.196 ^{NS}
	Sentiment d'inferioritat	23.2 % (112)	21.5 % (62)	25.8 % (50)		
	Símptomes d'estrès i ansietat	15.3 % (74)	14.9 % (43)	16.0 % (31)		
	Violència en la infància familiar	8.7 % (42)	10.7 % (31)	5.7 % (11)		
	Idealització de la parella	8.3 % (40)	8.3 % (24)	8.2 % (16)		
	Identificac. parella com fig. maternal	7.9 % (38)	8.7 % (25)	6.7 % (13)		
	Model parental sobreprotecció	5.0 % (24)	5.5 % (16)	4.1 % (8)		
	Nivell socioeconòmic	1.9 % (9)	0.7 % (2)	3.6 % (7)		
	Altres	4.8 % (23)	5.2 % (15)	4.1 % (8)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 10. Indicadors d'una dona agressora.

A la qüestió formulada sobre els indicadors que revelarien a una dona agressora, la pregunta de resposta múltiple, ha generat 609 respostes en total, a raó de 4.3 per persona enquestada. De nou, la producció de respostes és més elevada en les persones participants de la FE (379; 62.2%) que en les persones enquestades del ESP (230; 37.8%). Al contrastar la freqüència d'aparició de cada opció entre Facultats, una vegada més, no s'han trobat diferències que

arribin a la significació estadística amb $p > .05$ (tabla 10). L'indicador més respost és la presència de control, possessió i gelosia (21.5% del total de respostes; donada pel 93.6% de les persones participants). El segueixen: la superioritat (17.1% de respostes; 74.3% de persones), conductes de rebel·lió cap a la parella (15.1%; 65.7% de les persones enquestades) i canvis d'humor (14.4%; 62.9% de les persones participants).

Tabla 10. Descriptiva i comparació entre facultats. Indicadors de que una dona és agressora.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
609	Control, possessió i gelosia	21.5% (131)	19.8% (75)	24.3% (56)	7.25	.611 ^{NS}
	Superioritat	17.1% (104)	16.1% (61)	18.7% (43)		
	Conductes de rebel·lió cap a la parella	15.1% (92)	15.3% (58)	14.8% (34)		
	Canvis d'humor	14.4% (88)	14.0% (53)	15.2% (35)		
	Síntomes d'estrès i ansietat	8.2% (50)	8.2% (31)	8.3% (19)		
	Amables públicament	7.7% (47)	8.4% (32)	6.5% (15)		
	Baixa autoestima	5.6% (34)	6.6% (25)	3.9% (9)		
	Dificultat per expressar sentiments	5.4% (33)	6.6% (25)	3.5% (8)		
	Altres	2.6% (16)	2.6% (10)	2.6% (6)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Pregunta 11. Opinió sobre les dades de l'INE.

Al demanar a les persones participants sobre les dades de l'INE, referents al nombre d'homes víctimes de V.G. (2.703) i el nombre de denúncies (1.304), s'observa una clara diferència entre les Facultats. El grau de sorpresa és superior en la FE (62.8%) i, els participants de la ESP, s'aprecia major tendència a no sorprendre-se'n (51.6%). Aquestes dades ens permeten admetre l'existència d'una relació significativa ($p < .05$; tabla 11) que justifica aquesta diferència entre les Facultats.

Tabla 11. Descriptiva i comparació entre Facultats. Sorpresa enfront les dades de l'INE-2014.

N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí	52.9% (74)	62.8% (49)	40.3% (25)	7.17	.028 *
	No	41.4% (58)	33.3% (26)	51.6% (32)		
	NS/NC	5.7% (8)	3.8% (3)	8.1% (5)		

* = Significatiu al 5% ($p < .05$)

En negreta les categories on hi ha significació

Preguntes 12, 13 i 14. Sobre Coneixements i Sensibilització.

Els resultats de l'encreuament de les preguntes tancades amb les Facultats es resumeixen a la tabla 12. Un 34.3% de les persones enquestades afirmen conèixer el cas d'algun home

maltractat, sense que la diferència entre Facultats, sigui estadísticament significativa ($p>.05$). El mateix percentatge respon a conèixer algun cas de dona agressora, sense que tampoc es trobin diferències significatives ($p>.05$) entre Facultats donat que, les dades, són quasi idèntiques en aquestes dues preguntes. I, per últim, pel que fa a la qüestió sobre l'interès per la problemàtica abans de respondre a n'aquesta enquesta, sense diferència entre Facultats una vegada més ($p>.05$), el major nombre de casos s'ha observat en la resposta “algunes vegades” (37.9%), seguida de “poques vegades” (22.9%).

Tabla 12. Descriptiva i comparació entre Facultats. Sobre el coneixement d'homes maltractats, dones agressores i l'interès per la problemàtica abans de respondre l'enquesta.

Pregunta	N vàlid	Resposta	Mostra total	F.E.	E.S.P.	Test Chi-Quadrat	
			% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Coneix qualque cas d'home maltractat	140	Si	34.3 % (48)	34.6 % (27)	33.9 % (21)	0.01	.927 ^{NS}
		No	65.7 % (92)	65.4 % (51)	66.1 % (41)		
Coneix qualque cas de dona agressora	140	Si	34.3 % (48)	33.3 % (26)	35.5 % (22)	0.07	.790 ^{NS}
		No	65.7 % (92)	66.7 % (52)	64.5 % (40)		
Abans de respondre l'enquesta, interès pel tema	140	No, mai	13.6 % (19)	14.1 % (11)	12.9 % (8)	5.13	.274 ^{NS}
		Poques veg.	22.9 % (32)	20.5 % (16)	25.8 % (16)		
		Algunes veg.	37.9 % (53)	35.9 % (28)	40.3 % (25)		
		Quasi sempre	11.4 % (20)	16.7 % (13)	4.8 % (3)		
		Sempre	14.3 % (20)	12.8 % (10)	16.1 % (10)		

NS = NO significatiu al 5% ($p>.05$)

Comparació en funció del gènere.

A continuació, es procedeix a realitzar el contrast de les respostes recollides als ítems de resposta tancada en funció del sexe dels participants. D'aquesta manera, es seguirà utilitzant la mateixa metodologia estadística amb el Test Chi-quadrat, que si bé és una prova que habitualment s'utilitza per a la correlació de variables categòriques, de l'existència de relació significativa, es dedueix la existència de diferències significatives entre els nivells de la variable que es pot considerar com a factor explicatiu (V.I.). És a dir, a n'aquest cas, entre sexes. Els valors dels residus (>1.9 ; en negreta les caselles corresponents en las tables que segueixen) indiquen les categories associades i, d'aquí, es dedueixen les diferències.

Preguntes 1 i 2. Formació.

S'observa relació altament significativa per $p<.01$ (tabla 13) entre la formació i el gènere. Les dades indiquen que les dones tenen major formació reglada tant en, igualtat de gènere (23.2%), com en violència de gènere (15.2%); en canvi, els homes, majoritàriament (65.6%), mai han rebut cap tipus de formació ni reglada ni no reglada.

Tabla 13. Comparació entre gèneres. Formació en Igualtat i en Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
176	Form. reglada en Igualtat de Gènere	7.8 % (5)	23.2 % (26)	18.43	.001**
	Form. no reglada en Igualtat de Gènere	12.5 % (8)	10.7 % (12)		
	Form. reglada en Violència de Gènere	1.6 % (1)	15.2 % (17)		
	Form. no reglada en Violència de Gèn.	12.5 % (8)	10.7 % (12)		
	MAI	65.6 % (42)	40.2 % (45)		

** = Altament significatiu al 1% (p<.01) En **negreta** les categories on hi ha significació

En quant als motius per a la formació (d'aquelles persones que la tenen), s'ha observat un major percentatge de motius acadèmics en les dones (73,2%) i, en canvi, més iniciativa pròpia en els homes (52.6%). Però, no s'arriba a provar la significació estadística (p>.05) malgrat un marge molt escàs pel que, amb una N major, aquests mateixos percentatges sens dubte, serien significatius.

Tabla 14. Comparació entre gèneres. Motius per la Formació en Igualtat i en Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
60	Iniciativa pròpia	52.6 % (10)	26.8 % (11)	3.80	.051 ^{NS}
	Motius acadèmics	47.4 % (9)	73.2 % (30)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 3. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen V.G.

Donat que la immensa majoria de les persones enquestades desconeixen l'existència d'algun Programa o recurs destinat a homes maltractats, és difícil que trobem diferències significatives per raó de gènere com així ocorre (p>.05). però, es pot destacar que els únics 6 participants que si coneixen algun recurs o Programa, són dones.

Tabla 15. Comparació entre gèneres. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen V.G.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí	0 % (--)	7.1 % (6)	4.84	.089 ^{NS}
	No	94.5 % (52)	90.6 % (77)		
	NS / NC	5.5 % (3)	2.4 % (2)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 4. Tipus de maltractament que reben els homes.

En quant al tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones, no s'han trobat diferències que es puguin considerar com a estadísticament significatives ($p > .05$; tabla 16), entre les respostes donades per les dones i pels homes.

Tabla 16. Comparació entre gèneres. Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
671	Maltrac. psicològic	21.3 % (49)	18.8 % (83)	9.70	.287 ^{NS}
	Maltrac. social	19.6 % (45)	16.3 % (72)		
	Maltrac. econòmic	14.8 % (34)	12.0 % (53)		
	Maltrac objectal	10.9 % (25)	11.1 % (49)		
	Maltrac. físic	10.0 % (23)	10.2 % (45)		
	Maltrac. institucional	10.4 % (24)	9.5 % (42)		
	Assassinat amb arma de foc	6.5 % (15)	8.6 % (38)		
	Abús sexual	3.5 % (8)	7.0 % (31)		
Agressió sexual	3.0 % (7)	6.3 % (28)			

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Pregunta 5. Sobre si la L.O. 1/2004, inclou als homes com a víctimes de la V.G.

Tampoc es troben diferències significatives per raó de gènere ($p > .05$; tabla 17) en quant al coneixement de si la Llei 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la violència de gènere.

Tabla 17. Comparació entre gèneres. Coneixements de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí inclou	16.4 % (9)	10.6 % (9)	1.36	.508 ^{NS}
	No inclou	45.5 % (25)	43.5 % (37)		
	NS / NC	38.2 % (21)	45.9 % (39)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Preguntes 6, 7 i 8. Sobre les denúncies dels homes.

Es manté l'absència de significació ($p > .05$; tables 18 i 19) amb les preguntes relacionades amb les denúncies dels homes que sofreixen V.G.

Tabla 18. Comparació entre gèneres. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G.

Pregunta	N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
			% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Els homes denuncien la violència exercida per part de la seva parella o ex-parella	140	No, mai	16.4 % (9)	9.4 % (8)	1.56	.458 ^{NS}
		Poques vegades	72.7 % (40)	80.0 % (68)		
		Algunes vegades	10.9 % (6)	10.6 % (9)		
		Quasi sempre	--	--		
		Sempre	--	--		
Tots els homes denuncien	140	No, mai	21.8 % (12)	19.3 % (16)	3.24	.198 ^{NS}
		Poques vegades	67.3 % (37)	77.1 % (64)		
		Algunes vegades	10.9 % (6)	3.6 % (3)		
		Quasi sempre	--	--		
		Sempre	--	--		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Tabla 19. Comparació entre gèneres. Motius pels quals els homes no denuncien.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
514	Per vergonya	22.4 % (45)	23.6 % (74)	5.18	.638 ^{NS}
	Poca credibilitat Autoritats	14.9 % (30)	18.2 % (57)		
	Acusats falta virilitat	15.9 % (32)	16.3 % (51)		
	Falta confiança justícia	14.4 % (29)	13.7 % (43)		
	Neguen la problemàtica	11.4 % (23)	8.9 % (28)		
	Donen poca importància	9.5 % (19)	5.8 % (18)		
	Pels mandats de gènere	5.5 % (11)	8.0 % (25)		
	Per protegir a fills/es	6.0 % (12)	5.4 % (17)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 9. Indicadors de què un home és maltractat.

En la mateixa línia dels últims resultats obtinguts, de nou, no es troben relacions significatives (p>.05;tabla 20), entre els indicadors d'un home maltractat i el gènere dels participants en l'enquesta, que ens permetin deduir la existència de diferències en la percepció d'aquests indicadors segons el gènere.

Tabla 20. Comparació entre gèneres. Indicadors de què un home és maltractat.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
483	Baixa autoestima	27.4 % (45)	23.8 % (76)	12.71	.122 ^{NS}
	Sentiment d'inferioritat	25.0 % (41)	22.3 % (71)		
	Síntomes d'estrès i ansietat	18.9 % (31)	13.5 % (43)		
	Violència en la infància familiar	6.7 % (11)	9.7 % (31)		
	Idealització de la parella	7.3 % (12)	8.8 % (28)		
	Identificac. parella com fig. maternal	6.7 % (11)	8.5 % (27)		
	Model parental sobreprotecció	2.4 % (4)	6.3 % (20)		

Nivell socioeconòmic	3.0 % (5)	1.3 % (4)
Altres	2.4 % (4)	6.0 % (10)

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 10. Indicadors d'una dona agressora.

I, tampoc, es troba relació significativa (p>.05;tabla 21) entre quins serien els indicadors d'una dona agressora i el gènere dels participants.

Tabla 21. Comparació entre gèneres. Indicadors de què una dona és agressora.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
609	Control, possessió i gelosia	24.4 % (50)	20.0 % (81)	8.65	.470 ^{NS}
	Superioritat	18.5 % (38)	16.3 % (66)		
	Conductes de rebel·lió cap a la parella	12.2 % (25)	16.6 % (67)		
	Canvis d'humor	17.6 % (36)	12.9 % (52)		
	Síntomes d'estrès i ansietat	7.8 % (16)	8.4 % (34)		
	Amables públicament	7.3 % (15)	7.9 % (32)		
	Baixa autoestima	3.9 % (8)	6.4 % (26)		
	Dificultat per expressar sentiments	4.4 % (9)	5.9 % (24)		
	Altres	2.4 % (5)	2.7 % (11)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 11. Opinió sobre les dades de l'INE.

El grau de sorpresa enfront les dades de l'INE-2014 sobre els homes que han estat víctimes i han denunciat violència de gènere, és major entre les dones (60%) que ens els homes. però, malgrat es podria parlar d'una quasi significació, les dades no permeten concloure que existeixi relació estadísticament significativa (p>.05; tabla 22).

Tabla 22. Comparació entre gèneres. Opinió sobre les dades de l'INE-2014.

N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí	41.8 % (23)	60.0 % (51)	5.18	.075 ^{NS}
	No	49.1 % (27)	36.5 % (31)		
	NS / NC	9.1 % (5)	3.5 % (3)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Preguntes 12, 13 i 14. Sobre Coneixements i Sensibilització.

I, per acabar amb el contrast en funció del sexe de les persones enquestades, tampoc s'han trobat relacions estadísticament significatives ($p > .05$; tabla 23) que justifiquin diferència entre gèneres en les qüestions realitzades sobre coneixements i sensibilització.

Tabla 23. Comparació entre gèneres. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G.

Pregunta	N vàlid	Resposta	Homes	Dones	Test Chi-Quadrat	
			% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Coneix qualque cas d'home maltractat	140	<i>Si</i>	32.7 % (18)	35.3 % (30)	0.10	.755 ^{NS}
		<i>No</i>	67.3 % (37)	64.7 % (55)		
Coneix qualque cas de dona agressora	140	<i>Si</i>	34.5 % (19)	34.1 % (29)	0.00	.958 ^{NS}
		<i>No</i>	65.5 % (36)	65.9 % (56)		
Abans de respondre a l'enquesta, interès pel tema	140	<i>No, mai</i>	16.4 % (9)	11.8 % (10)	5.88	.209 ^{NS}
		<i>Poques vegades</i>	25.5 % (14)	21.2 % (18)		
		<i>Algunes vegades</i>	38.2 % (21)	37.6 % (32)		
		<i>Quasi sempre</i>	3.6 % (2)	16.5 % (14)		
		<i>Sempre</i>	16.4 % (9)	12.9 % (11)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Comparació en funció de l'edat.

Finalment, s'ha realitzat el contrast de les respostes recollides als ítems de resposta tancada en funció de l'edat dels participants, amb la mateixa metodologia estadística anterior. Per això, en primer lloc, s'ha procedit a categoritzar la variable edat en tres grups. El primer, entre 18 i 22 anys, on es troben el 53.6% (75) de les persones participants; el segon entre els 23 i els 26 anys on es troben el 32.1% (45); i, el tercer, amb les persones universitàries que tenen edats a partir dels 27 fins els 45 anys, grup on es troben un 14.3% de la mostra (20 casos).

Els resultats del creuament de les preguntes tancades, amb la edat categoritzada en la forma indicada, es presenten a continuació.

Preguntes 1 i 2. Formació.

No s'han trobat diferències que es puguin considerar com a estadísticament significatives ($p > .05$: tables 24 i 25) degudes a una absència de relació entre la formació i la edat de les persones enquestades. Malgrat aquest factor, a l'estudi dels motius per a la formació (tabla 25), s'aprecia un augment del percentatge de casos que tenen formació per motius acadèmics quant major és l'edat dels participants; així com, a la inversa, les persones estudiants més joves ho fan per iniciativa pròpia. A n'aquesta relació, es podria parlar d'una quasi

significació ($p < .10$) que, és molt possible, que arribés a significació si es mantinguessin aquests percentatges en mostres de major N de subjectes.

Tabla 24. Comparació entre grups d'edat. Formació en Igualtat i en Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	18-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
176	Form. reglada en Igualtat de Gènere	15.6 % (15)	19.6 % (11)	20.8 % (5)	1.37	.995 ^{NS}
	Form. no reglada en Igualtat de Gènere	12.5 % (12)	10.7 % (6)	8.3 % (2)		
	Form. reglada en Violència de Gènere	10.4 % (10)	10.7 % (6)	8.3 % (2)		
	Form. no reglada en Violència de Gèn.	12.5 % (12)	10.7 % (6)	8.3 % (2)		
	MAI	49.0 % (47)	48.2 % (27)	54.2 % (13)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Tabla 25. Comparació entre grups d'edat. Motius per a la Formació en Igualtat i en Violència de Gènere.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	18-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
60	Iniciativa pròpia	48.3 % (14)	28.6 % (6)	10.0 % (1)	5.38	.068 ^{NS}
	Motius acadèmics	51.7 % (15)	71.4 % (15)	90.0 % (9)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Pregunta 3. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen VG.

No existeix significació ($p > .05$; tabla 26) entre el coneixement de recursos i Programes destinats als homes que sofreixen violència de gènere en funció de l'edat de les persones enquestades.

Tabla 26. Comparació entre grups d'edat. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen V.G.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	18-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí	2.7 % (2)	8.9 % (4)	0 % (--)	5.32	.256 ^{NS}
	No	92.0 % (69)	88.9 % (40)	100 % (20)		
	NS / NC	5.3 % (4)	2.2 % (1)	0 % (--)		

NS = NO significatiu al 5% ($p > .05$)

Pregunta 4. Tipus de maltractament que reben els homes.

Tampoc es troba significació ($p > .05$; tabla 27) en el creuament del tipus de maltractament que sofreixen els homes i l'edat de les persones participants a l'estudi.

Tabla 27. Comparació entre grups d'edat. Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
671	Maltrac. psicològic	19.3 % (74)	20.8 % (42)	18.6 % (16)	4.90	.996 ^{NS}
	Maltrac. social	16.4 % (63)	19.3 % (39)	17.4 % (15)		
	Maltrac. econòmic	12.8 % (49)	12.4 % (25)	15.1 % (13)		
	Maltrac. objectal	11.2 % (43)	10.9 % (22)	10.5 % (9)		
	Maltrac. físic	10.4 % (40)	9.9 % (20)	9.3 % (8)		
	Maltrac. institucional	9.4 % (36)	11.4 % (23)	8.1 % (7)		
	Assassinat amb arma de foc	8.1 % (31)	6.9 % (14)	9.3 % (8)		
	Abús sexual	6.8 % (26)	4.0 % (8)	5.8 % (5)		
Agressió sexual	5.7 % (22)	4.5 % (9)	5.8 % (5)			

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 5. Sobre si la L.O. 1/2004, inclou als homes com a víctimes de la V.G.

De nou, no s'observa significació estadística (p>.05;tabla 28) al creuar el grau de coneixement de la L.O. 1/2004 en funció de l'edat de les persones participants.

Tabla 28. Comparació entre grups d'edat. Coneixements de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí inclou	10.7 % (8)	20.0 % (9)	5.0 % (1)	4.20	.380 ^{NS}
	No inclou	42.7 % (32)	42.2 % (19)	55.0 % (11)		
	NS/NC	46.7 % (35)	37.8 % (17)	40.0 % (8)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Preguntes 6, 7 i 8. Sobre les denúncies dels homes.

Al respecte de si els homes denuncien la violència de gènere soferta, s'ha trobat una relació significativa per p<.05 (tabla 29). Per tant, al grup de 23-26 anys, apareixen més subjectes que opinen que els homes mai denuncien, respecte als dos grups restants. En el grup de 18-22 i en el grup de 27-45, el percentatge és superior en la opinió de que, poques vegades, els homes denuncien els maltractaments. Algo similar ocorre a la pregunta que afirma que tots els homes denuncien però, a n'aquest cas, no es troba significació per un marge escàs (p>.05; tabla 29). Pel que fa al creuament dels motius pels quals els homes no denuncien, amb l'edat, no apareix significació (p>.05;tabla 30).

Tabla 29. Comparació entre grups d'edat. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G.

Pregunta	N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27-45 anys	Test Chi-Quadrat	
			% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Els homes denuncien la violència exercida per part de les seves parelles o ex-parelles	140	<i>No, mai</i>	6.7 % (5)	24.4 % (11)	5.0 % (1)	10.65	.031 *
		<i>Poques veg.</i>	84.0 % (63)	62.2 % (28)	85.0 % (17)		
		<i>Algunes veg.</i>	9.3 % (7)	13.3 % (6)	10.0 % (2)		
		<i>Quasi sempre</i>	--	--	--		
		<i>Sempre</i>	--	--	--		
Tots els homes denuncien	140	<i>No, mai</i>	20.3 % (15)	29.5 % (13)	0 % (--)	8.73	.068 ^{NS}
		<i>Poques veg.</i>	74.3 % (55)	61.4 % (27)	95.0 % (19)		
		<i>Algunes veg.</i>	5.4 % (4)	9.2 % (4)	5.0 % (1)		
		<i>Quasi sempre</i>	--	--	--		
		<i>Sempre</i>	--	--	--		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05) * = Significatiu al 5% (p<.05) En **negreta** les categories on hi ha significació

Tabla 30. Comparació entre grups d'edat. Motius pels quals els homes no denuncien.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
514	<i>Per vergonya</i>	21.6 % (65)	26.9 % (39)	22.1 % (15)	9.30	.811 ^{NS}
	<i>Poca credibilitat Autoritat</i>	16.9 % (51)	17.9 % (26)	14.7 % (10)		
	<i>Acusats falta virilitat</i>	16.9 % (51)	14.5 % (21)	16.2 % (11)		
	<i>Falta confiança justícia</i>	13.6 % (41)	12.4 % (18)	19.1 % (13)		
	<i>Neguen la problemàtica</i>	10.0 % (30)	8.3 % (12)	13.2 % (9)		
	<i>Donen poca importància</i>	6.6 % (20)	8.3 % (12)	7.4 % (5)		
	<i>Pels mandats de gènere</i>	7.3 % (22)	8.3 % (12)	2.9 % (2)		
	<i>Per protegir als fills/es</i>	7.0 % (21)	3.4 % (5)	4.4 % (3)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 9. Indicadors de que un home és maltractat.

En quant als indicadors de què un home és maltractat, de nou, no apareixen suficients indicis estadístics com per a poder afirmar que existeix una relació significativa (p>.05; tabla 31) amb respecte a l'edat de les persones enquestades.

Tabla 31. Comparació entre grups d'edat. Indicadors de que un home és maltractat.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27-45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
483	<i>Baixa autoestima</i>	24.1 % (66)	26.2 % (37)	26.5 % (18)	5.88	.989 ^{NS}
	<i>Sentiment d'inferioritat</i>	23.0 % (63)	23.4 % (33)	23.5 % (16)		
	<i>Síntomes d'estress i ansietat</i>	14.6 % (40)	15.6 % (22)	17.6 % (12)		
	<i>Violència en la infància familiar</i>	9.1 % (25)	7.8 % (11)	8.8 % (6)		
	<i>Idealització de la parella</i>	9.5 % (26)	7.8 % (11)	4.4 % (3)		
	<i>Identificac. parella com fig. maternal</i>	8.4 % (23)	8.5 % (12)	4.4 % (3)		
	<i>Model parental sobreprotecció</i>	5.5 % (15)	3.5 % (5)	5.9 % (4)		
	<i>Nivell socioeconòmic</i>	1.8 % (5)	1.4 % (2)	2.9 % (2)		
	<i>Altres</i>	4.0 % (11)	5.7 % (8)	5.9 % (4)		

Pregunta 10. Indicadors d'una dona agressora.

Tampoc es detecta significació (p>.05;tabla 32) en el creuament dels indicadors de la dona agressora amb l'edat de les persones participants a l'estudi.

Tabla 32. Comparació entre grups d'edat. Indicadors de que una dona és agressora.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27 - 45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
609	Control, possessió i gelosia	19.9 % (69)	24.3 % (44)	22.2 % (18)	10.96	.896 ^{NS}
	Superioritat	16.7 % (58)	18.2 % (33)	16.0 % (13)		
	Conductes de rebel·lió cap a la parella	15.9 % (55)	12.7 % (23)	17.3 % (14)		
	Canvis d'humor	15.0 % (52)	14.4 % (26)	12.3 % (10)		
	Síntomes d'estrès i ansietat	7.8 % (27)	8.3 % (15)	9.9 % (8)		
	Amables públicament	7.5 % (26)	8.3 % (15)	7.4 % (6)		
	Baixa autoestima	4.9 % (17)	6.1 % (11)	7.4 % (6)		
	Dificultat per expressar sentiments	7.2 % (25)	3.3 % (6)	2.5 % (2)		
	Altres	2.3 % (8)	3.3 % (6)	2.5 % (2)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Pregunta 11. Opinió sobre les dades de l'INE.

Al respecte de la possible relació de sorpresa sobre les dades de l'INE-2014 i l'edat de les persones enquestades, les dades han indicat un major grau de sorpresa en el grup d'entre 23-26 anys, amb respecte dels altres dos grups. Però, a pesar d'aquest fet, no s'ha arribat a provar de que existeixi una relació estadísticament significativa (p>.05;tabla 33).

Tabla 33. Comparació entre grups d'edat. Sorpresa enfront les dades de l'INE-2014.

N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27 -45 anys	Test Chi-Quadrat	
		% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
140	Sí	48.0 % (36)	66.7 % (30)	40.0 % (8)	6.09	.192 ^{NS}
	No	45.3 % (34)	31.1 % (14)	50.0 % (10)		
	NS/NC	6.7 % (5)	2.2 % (1)	10.0 % (2)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Preguntes 12, 13 i 14. Sobre Coneixements i Sensibilització.

I, per finalitzar, en el creuament de les preguntes que fan referència a coneixements i a sensibilització (tabla 34), tampoc han aparegut evidències estadístiques significatives (p>.05), que ens permetin afirmar que existeix relació que explica diferències per raó d'edat.

Tabla 34. Comparació entre grups d'edat. Sobre les denúncies dels homes en el cas de ser víctimes de V.G.

Pregunta	N vàlid	Resposta	18-22 anys	23-26 anys	27 - 45 anys	Test Chi-Quadrat	
			% (frec)	% (frec)	% (frec)	Valor	P-sig
Coneix qualque cas d'home maltractat	140	Si	34.7 % (26)	26.7 % (12)	50.0 % (10)	3.36	.187 ^{NS}
		No	65.3 % (49)	73.3 % (33)	50.0 % (10)		
Coneix qualque cas de dona agressora	140	Si	36.0 % (27)	26.7 % (12)	45.0 % (9)	2.28	.320 ^{NS}
		No	64.0 % (48)	73.3 % (33)	55.0 % (11)		
Abans de respondre l'enquesta, interès pel tema	140	No, mai	13.3 % (10)	20.0 % (9)	0 % (--)	7.87	.446 ^{NS}
		Poques veg.	20.0 % (15)	24.4 % (11)	30.0 % (6)		
		Algunes veg.	44.0 % (33)	26.7 % (12)	40.0 % (8)		
		Quasi sempre	9.3 % (7)	13.3 % (6)	15.0 % (3)		
		Sempre	13.3 % (10)	15.6 % (7)	15.0 % (3)		

NS = NO significatiu al 5% (p>.05)

Relació entre les hipòtesis i els resultats

Hipòtesi 1: La idea de què la percepció social cap al fenomen de la violència de gènere dels homes cap a les dones incideix en la no identificació de la violència de les dones cap als homes a una mostra universitària.

En línies generals, segons els resultats obtinguts, la majoria de les persones enquestades no incideixen en aquesta identificació. La minoria de les persones que hi incideixen ho fan amb una formació molt escassa.

Hipòtesi 2: La idea de què no existeix plena consciència per part de les persones joves universitàries enquestades de la existència del maltractament per part de la dona cap a l'home causant la no identificació d'aquesta problemàtica.

Un 49.4% de la mostra total indica que mai ha rebut formació ni en igualtat ni en violència de gènere enfront el 50.6% de la mostra total que si indica haver rebut formació en aquest àmbit. Si detallem les dades per Facultat, a la FE, un 40.6% de la mostra mai n'ha rebut i, a la ESP, un 61.3% de la mostra, tampoc n'ha rebut mai. Encara i tot, els resultats indiquen formació en ambdues Facultats, però són baixos. La gran majoria dels participants, un 92.1%, desconeixen l'existència d'algun Programa o recurs que es trobi específicament destinat als homes que pateixen violència de gènere. Pel que fa al tipus de maltractament sofert, és d'assenyalar que situen el maltractament físic en quinta posició, un 10.1% de la mostra total, assenyala aquest maltractament com a possible. Contrastant-ho amb la literatura, hi existeix una manca de conscienciació en aquest aspecte ja que, els estudis demostren, que les dones violenten físicament als homes. També, hi ha poca informació i, en conseqüència, conscienciació, sobre

el maltractament institucional, abús sexual i agressió sexual (sexta, vuitena i novena posició, respectivament). Cal destacar el maltractament econòmic en tercera posició, resultat que els estudis d'investigació, no assenyalen. Les persones enquestades donen resultats a favor amb la literatura amb les dades del maltractament psicològic i social, en primera i segona posició, respectivament. Sobre la Llei 1/2004, un 44.3% de la mostra total assenjala que no inclou als homes però, observem una dada important, un 42.9% del total de persones enquestades, respon NS/NC. En relació als motius de perquè els homes no denuncien, la resposta dels mandats de gènere és resposta per un 7.0% de la mostra total, resultat que es relaciona amb la manca de formació en aquest àmbit i, un 5.6%, contesten a la resposta de que no denuncien per protegir als fills/es. Obvien dos motius prou importants recolzats per la literatura. És interessant destacar la pregunta 11, sobre la opinió de les dades de l'INE-2014 on, un 51.6% de la mostra de la ESP, responen que no els hi sorprenen les dades enfront, un 62.8% de la mostra de la FE, que sí els hi sorprenen les dades. Com expliquem que les persones estudiants de la FE els hi sorprenguin les dades i a les persones estudiants de la ESP no els hi sorprengui? Tenint en compte que, a la FE, ens trobem amb percentatges més alts de formació reglada i, a la ESP, ens trobem amb percentatges més alts de formació no reglada i, tenint en compte, els percentatges de nul·la formació en aquest àmbit, és més efectiva la formació no reglada? O, com no és una temàtica de la rama de les persones estudiants de la ESP, troben més passotisme a les respostes enfront de la sorpresa de les persones de la FE, acostumats i acostumades a sentir parlar de la violència de gènere dels homes cap a les dones? En referència a les denúncies dels homes, un 77.1% de la mostra total, afirma que “*poques vegades*”. No sabem de l'existència total d'homes que sofreixen violència per part de les seves parelles o ex-parelles però, sí sabem, les dades que va emetre l'INE l'any 2015 sobre les denúncies dels homes i és un nombre elevat, així que, denuncien sovint. Finalment, un 65.7% de la mostra total no coneix cap cas d'algun home maltractat però, un 34.3%, si en coneix algun. Aquests resultats ens indiquen la manca de desinformació i de conscienciació que s'indicava a la hipòtesi 2 degut a l'alt percentatge de formació no rebuda per part de les persones enquestades; l'alta equivocació en la tipologia de maltractament ja que, els estudis demostren, el que les persones enquestades ignoren; la manca d'informació sobre els motius que condueixen als homes a no denunciar (relacionat amb la formació); l'alt percentatge de persones enquestades que no es troben informades sobre la Llei 1/2004 i, la idea, de que els homes denuncien poc quan les dades demostren que ho fan més del que ens pensem.

Concloem que no és el mateix tenir informació que formació i, també que, pel que fa a la part formativa, és necessària una intervenció ja que tenen una visió estereotipada d'aquesta problemàtica però, també, sorprenen els resultats sobre les persones enquestades que coneixen casos d'homes maltractats, malgrat el percentatge de desconeixença d'aquest factor, sigui més alt. Amb aquests resultats podem afirmar que les persones enquestades tenen poca formació sobre aquesta problemàtica i, per tant, no disposen de la plena consciència enfront aquesta violència. És cert que existeix una mínima consciència per part d'algunes de les persones de la mostra, essent els resultats, molts baixos.

Hipòtesi 3: La idea de què existeixen diferències sobre la perspectiva social dels joves universitaris d'entre 18-45 anys depenent de la Facultat, el sexe i l'edat.

Tot i que no existeixen diferències significatives en totes les preguntes, ens trobem amb resultats prou diferenciadors en la majoria de les preguntes, tant pel que fa a la Facultat, el sexe i l'edat. Com es pot comprovar a l'apartat de resultats, existeixen diferències sobre el que s'esmenta al títol de la hipòtesi. Per tant, partíem d'aquesta idea i, els resultats, han demostrat de que és així. Cal assenyalar que, la majoria dels resultats són no significatius i, d'aquesta manera, els resultats són més diferenciadors encara degut a no emetre una significació.

Així que, de les 3 hipòtesis plantejades inicialment, s'han complert les tres. Encara que, els resultats obtinguts, han superat les expectatives.

-9. Discussió –

Per una banda, s'ha observat que les investigacions científiques estudiades al respecte constaten que la violència en les relacions de parella és una problemàtica freqüent i, més enllà d'aquest fet, permet demostrar que és realitzada tant per dones com per homes, observant-se certes diferències en quant al tipus de violència exercida. Així, per exemple, la violència psicològica és més exercida per les dones mentre que els homes presenten major taxes de violència sexual.

D'altre banda, donat que els estudis sobre la percepció de les persones joves universitàries sobre la violència de gènere exercida per dones a homes és inexistent, resulta difícil, tenir punts de referència amb els quals contrastar les dades d'aquest estudi. Per altre banda, hem de recordar, que hem treballat amb una mostra petita i, a més, la població diana restringeix les possibilitats de generalització d'aquesta recerca.

Però, podem afirmar que els resultats d'aquesta investigació, denoten una mirada esbiaixada, una mirada estereotipada. Pensem que és fruit dels missatges que els mitjans de comunicació emeten sobre els rols de gènere d'homes i de dones, perpetuant els mandats de gènere que la cultura patriarcal imposa i, seguit, de la no aparició d'homes maltractats per les seves parelles dones, motiu que ajuda a la desinformació d'aquesta problemàtica. Els mitjans de comunicació són una font d'estereotips i de prejudicis, enlloc de ser un mitjans educatius que, fomentessin, la igualtat i la equitat entre dones i homes i, en conseqüència, la no violència de gènere.

En relació a la pregunta 5 sobre si la Llei Orgànica 1/2004, inclou als homes com a víctimes de la violència de gènere, si comparem aquests resultats amb el que esmenta l'anomenada llei, podem explicar que, les persones joves universitàries, no es troben mal encaminades sobre el que comenta aquesta llei. Com hem explicat, aquesta legislatura, no inclou als homes perquè consideren que la violència de gènere ho és pel simple fet d'esser dona. Cal dir que, les raons de les respostes de les persones enquestades, no les sabem (no les demanarem), per tant, no podem saber si saben el que explica la llei. Lo que tenim són resultats i, podem afirmar que, un 44.3% de les persones universitàries, responen que la llei no inclou als homes. També, no deixant de banda, el 42.9% que responen que no ho saben.

Per acabar, és important subratllar la importància d'intervenir amb la població jove d'una manera immediata tenint en compte que, el festeig, pot esser la prèvia situació de la violència. Un dels pocs estudis comparatius de gènere, realitzat a Espanya per Corral i Calvete (2006), amb persones joves universitàries d'entre 18 i 30 anys va mostrar que, en quant a l'agressió psicològica moderada, hi va haver més casos de dones que relataven haver rebut i utilitzat aquesta, mentre que pel que fa a la violència física exercida, un major percentatge de dones (en comparació amb els homes), va reconèixer haver-la utilitzat en contra de la seva parella. Això ens demostra que, en parelles molt joves, la violència començava a constituir-se com un estil normalitzat d'afrontar els conflictes. Actualment, amb la inclusió de les noves tecnologies dins la societat, aquesta situació s'ha agreujat. De fet, la violència cada vegada deixa de ser una característica exclusivament masculina com podem observar i, les persones joves, comencen a recórrer a comportaments agressius i a cometre delictes violents abans impensables en dones.

D'aquesta petita investigació es desprèn la necessitat de generar esforços dirigits a prevenir la violència en la parella, no tan sols involucrant a ambdós protagonistes, sino també evitant la perpetuació dels rols tant de víctima com de victimari/a.

La prevenció hauria d'inserir-se dins els tres nivells de prevenció: 1. Primària (població universal), 2. Secundària (indicada) i 3. Terciària (selectiva). Primer, el nivell primari per tal d'evitar que els episodis violents s'iniciïn. Per exemple, intervenint amb menors i adolescents, a través de proporcionar informació basada en l'equitat i el respecte; així com en persones joves, que puguin trobar-se en l'inici del festeig. Després, el nivell secundari s'hauria de situar a la comunitat educativa (escoles i instituts) per detectar persones i situacions de risc per tal de proporcionar habilitats socials específiques basades en la interacció. Finalment, el nivell terciari hauria d'anar dirigit a les persones que ja es troben en una situació d'episodis violents en les seves relacions de parella, tenint en compte les característiques individuals de cada subjecte i el seu context social, però intervenint en l'anàlisi i la reflexió de si mateixos, sobre el seu autoconcepte, i del seu rol amb la seva parella. Intentant conscienciar a n'aquesta població dels convencionalismes imposats i informant-los de la possibilitat d'involucrar-se en relacions de parella equitatives i sanes.

Pel mateix, al finalitzar aquest treball, les dades conviden a la reflexió i l'autocrítica sobre el qüestionament de l'adhesió als rols de gènere tradicionals (home=violència, dona=submissió) o rols sorprenents (dona=violència, home=submissió). Aquests rols obstaculitzen la creació de noves interaccions de parella que afavoreixen relacions més igualitàries. Sempre hi ha d'haver una persona víctima i una persona botxí (“*verdugo*”)?

-10. Conclusions –

Tal vegada, la manca d'atenció d'estudi acadèmic a possibles homes-víctimes de la violència femenina ve condicionada per la magnitud que té, al nostre país, la violència exercida de l'home cap a la dona, fet del qual les estadístiques anuals a Espanya ho plasmen.

Actualment, la violència de gènere exercida per les dones cap als homes és una realitat existent i s'ha de reaccionar enfront aquest fet. Certament, les dades indiquen una xifra molt superior de dones víctimes de la violència masculista, lo que és terrible i vergonyós, però pel simple fet de la existència de menys dades (numèricament parlant), no hauria de significar importar menys. Qualsevol víctima de la violència mereix atenció, respecte i suport. El

sofriment i el malestar són igualment legítims, es tracti d'una dona o un home, d'un menor o d'una persona major.

La història i el temps van demostrar que les dones supervivents de violència de gènere no eren poques, sino que tan sols es mostrava a veure la punta de l'iceberg. Igual que va succeir amb les dones, de cada vegada més homes s'atreveixen a rompre el silenci i a denunciar espenyant tabús i, enfrontant a una societat que, pareix repetir la història: "són casos aïllats", "són excepcions". Els arguments vers els mites com que els homes solen esser més grans i més forts o que si alguna dona violenta a l'home és sempre en defensa pròpia, o que ells actuen per provocar l'enuig d'elles és el peix que es menja la coa, és a dir, és no tenir memòria. Esborrar anys de valuoses lluites feministes en pro de la igualtat i de la equitat.

Quan els hi neguem als homes víctimes de la violència els seus drets, els estem discriminant pel seu gènere. Estem obviant que la violència no és natural, sino apresada, que és dirigida a n'aquella persona de manera intencional i, que té a veure amb poder, abús i control. Acusar al gènere masculí d'agressor i al gènere femení de víctima és perpetuar els rols tradicionals de gènere. Per tant, negar o justificar la violència femenina equival a esser el seu còmplice, a legitimar-la com a individus i com a societat.

En relació a la terminologia ens trobem amb un debat important. D'una banda, prenent com a referència la llei, creada en defensa de la violència cap a les dones pel simple fet de ser-ho, atenent a la història i a la estructura social. I, d'altra banda, el nostre punt de vista que és el següent. Quan parlem de violència de gènere s'associa a la violència dels homes cap a les dones però, amb aquest concepte, s'està discriminant als homes maltractats per les seves parelles o ex-parelles. El concepte és discriminatori d'un dels gèneres, el masculí. Podria modificar-se el concepte i, enlloc de definir-lo com a violència de gènere, es podria definir com a violència cap a les dones i com a violència cap als homes ja que, violència de gènere, es refereix a les dones discriminant als homes.

La violència forma part d'un sistema de dominació, per tant, urgeix eradicar els clixés de gènere per formar una societat més democràtica i lliure i, assumir que, l'important, és lluitar en contra de la violència, provingui de qui provingui. Burlar-se dels homes, ridiculitzar-los, oprimir-los o violentar-los no afavoreix la igualtat.

Com bé deia Sartre (1967), "*no podem fer prendre consciència a la resta si no prenem consciència nosaltres*".

Considerant les limitacions de l'estudi, ens agradaria comentar-les. Per tant, les limitacions observades serien les següents. En primer lloc, la mostra. El N de la mostra és raonable per una petita investigació però, tenint en compte la no significació de la majoria dels resultats, amb una N més grossa, els resultats haguessin sorgit significatius ja que, a major mostra, major resultats. Però, tot i així, no esperàvem una participació tan alta de les persones universitàries. En segon lloc, la manca d'experiència de l'equip ja que, és el primer estudi real realitzat però, també, orgullosos i orgullosos del treball realitzat per ser la primera experiència. En tercer lloc, l'enquesta pot ser millorable ja que, analitzant les dades, observarem que realitzar preguntes obertes no era analitzable estadísticament i, finalment, el temps. Aquest ha estat un dels factors més límits del treball, sobretot, a la segona fase del treball de camp, ens ha faltat una setmana més de dedicació.

Propostes a nivell bibliogràfic i de prevenció:

A nivell bibliogràfic

- ✓ Generar estudis formals que contemplin la prevenció, detecció, avaluació i intervenció individual però, també, la creació de recursos i institucions de suport per als homes víctimes de la violència.

A nivell de prevenció

- ✓ Desenvolupar Programes de prevenció basats en l'evidència científica on els dos membres de la parella puguin comprendre els mecanismes implicats en el desenvolupament de la violència i identificar possibles factors que puguin facilitar el desenvolupament de la mateixa.
- ✓ Implantació del model ecològic a aquests Programes amb una intervenció integral i basada en la evidència científica per tenir més probabilitats d'èxits. Un exemple de *PBE's* és l'anomenat *Stepping Stones & Men As Partners*.- Desenvolupats a Àfrica però adaptats a altres països subdesenvolupats.
- ✓ Creació d'un protocol de prevenció i actuació enfront a casos de violència de gènere a la Universitat de les Illes Balears.

Com sabem, la UIB, creà un protocol de prevenció i actuació enfront a casos d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i assetjament per motiu de l'orientació sexual però, dins aquest document, no es troba present una prevenció i una actuació en casos de violència de

gènere per la comunitat universitària. Per això, observant les necessitats, és urgent la creació del que s'ha esmentat.

Però, sobretot, el que està fallant és la prevenció primària. Basant-nos en estudis realitzats sobre la violència escolar a les aules, citats a Subirats (2013), s'observa la violència de les nines cap als nins i a la inversa.

-11. Proposta d'intervenció socioeducativa –

Com s'ha comentat a l'inici del document, segons els resultats obtinguts al treball de camp, es proposaria una proposta d'intervenció socioeducativa. En relació a les dades obtingudes, hem vist necessari realitzar dues propostes, enlloc d'una. A continuació, les esmentem i les expliquem.

VIOLConsulta

En primer lloc, com s'ha pogut comprovar als resultats, s'observa la necessitat d'intervenir degut als resultats obtinguts. Com sabem, la Universitat de les Illes Balears disposa d'una Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes però no intervenen en casos de violència de gènere. Ens posarem en contacte amb elles i, ens comentaren, que si acudeix alguna persona a l'Oficina per explicar algun cas de violència de gènere (sigui home o dona), aquesta persona és atesa però, fins el moment, el seu objectiu no és aquest.

En segon lloc, partint de la necessitat d'intervenció preventiva a nivell comunitari i col·lectiva i, partint dels resultats obtinguts, es veu necessària la creació d'un instrument nexa entre les persones universitàries (tant dones com homes) i la problemàtica existent. Per tant, la creació d'una Oficina virtual d'orientació i d'intervenció de la violència de gènere dirigida a les persones universitàries dones i homes, pensem que possibilitaria la prevenció d'aquesta problemàtica. Per què virtual? Essent conscients de l'esforç que comporta expressar una situació de violència i la privacitat de la intimitat, considerem per empatia, respecte i ètica, la modalitat virtual ja que és una metodologia anònima i còmoda per les persones que decideixen realitzar una primera passa d'apropament al recurs. Per exemple, si una persona es troba en una situació de violència, pensem que és més fàcil la primera pressa de contacte a través de la xarxa, que no adreçar-se a un recurs on, tal vegada, es pugui sentir condicionada el pensar que es trobi amb més persones i, aquesta persona, no vol que ningú la vegi; no vol trobar-se amb cap persona coneguda, la qual cosa comportaria aquesta pèrdua de privacitat; li fa vergonya que la vegin al servei, entre molts d'altres motius personals.

També, la Oficina tindria seu a la Universitat per rebre la consulta de les persones que, prèviament, s'han posat en contacte amb el recurs per la modalitat virtual. L'equip humà de la oficina seria un equip interdisciplinar format per educadors/es socials i psicòleg/es. Cal dir que, un cop a la setmana, algunes de les persones membres de l'equip establirien un estand presencial anomenat "*Consulta*" a les diverses facultats a la disposició de les consultes de l'alumnat. D'aquesta manera, el recurs i l'apropament a l'alumnat, es faria més visible.

En tercer lloc, la intenció és aplicar aquest recurs dins l'àmbit universitari però, sense excloure a cap persona que no es trobi dins aquest àmbit i, per aquest motiu, degut a què es tracta d'un recurs obert a tota la societat, la difusió del recurs es realitzaria a través de la plana web de la universitat, a les xarxes socials, la presència d'un estand informatiu a cada facultat de la UIB i, finalment, una presentació formal dins l'àmbit universitari, difusió a través de la premsa local (paper i virtual) i a la premsa alternativa. Més endavant, tindríem la intenció de posar-nos en contacte amb entitats socials, associacions, casals i ateneus per, presentar-nos i, si estan d'acord, realitzar una presentació a les seves seus. Es tracta d'una iniciativa comunitària adreçada a la societat però, també, d'intervenció individual en cada cas. Trobem adient la metodologia ja que la persona es posaria en contacte a través del recurs virtual, concretant una cita personal. Si pensem, per exemple, en la realització de tallers sobre aquesta problemàtica, seria més difícil detectar aquests casos ja que, per les persones que sofreixen violència, no és fàcil d'expressar la seva situació i, menys, en un grup petit o gran.

Som conscients, per les dades obtingudes, de què és necessària una intervenció primària abans d'arribar a la Universitat. Aquesta oficina virtual i la "*Consulta*" es podria implementar als instituts degut a l'inici de la violència en les persones adolescents.

Finalment, considerem que no és suficient la proposta que proposem sense la remodelació del currículum escolar a tots els nivells. Si, amb aquesta investigació, es detecten aquests resultats a l'àmbit universitari és perquè, el sistema escolar pel qual transcorre l'alumnat abans d'arribar a la universitat, té serioses carències formatives en matèries d'igualtat de gènere, de violència de gènere i d'educació emocional. Es tracta d'una temàtica política ja que, l'educació, malauradament, es troba en l'agenda de les persones polítiques així que, la societat civil, ens trobem a l'espera de les seves decisions polítiques, socials i educatives. Esperem que es creïn noves polítiques públiques, educatives i socials que afavoreixin a l'alumnat de tots els nivells i, sobretot, que afavoreixin la millora d'aquestes carències educatives i, sobretot, afectives, que hem detectat a n'aquestes enquestes.

Infomaltractament Home

Com sabem, l'Institut de la Dona de les Illes Balears, disposa d'una gran variable de recursos per a les dones que són víctimes de la violència de gènere i, també, compta amb una pàgina virtual anomenada [Infomaltrato Mujer](#) . A n'aquesta pàgina web, s'ofereix informació sobre el maltractament, els diversos tipus de maltractament, dels indicis d'aquest, la recerca de solucions a partir d'altres dones que han sofert aquesta violència, un apartat de drets de les dones, un fòrum, contacte telefònic, eines per esborrar el registre de la cridada i la recerca a l'historial de l'ordinador. En línies generals, és un recurs prou complet, sensibilitzador i necessari però, el gènere masculí, no s'hi troba adherit.

Degut a n'aquest buit, s'observa la necessitat de realitzar una pàgina web amb el títol *Infomaltractament Home* perquè, les dones i els homes, es trobin en igualtat de condicions i, almenys, tinguin un recurs adreçat a ells.

Agraïments

A la Dra. Margalida Vives Barceló, tutora d'aquest Treball Final de Grau; al degà i a la degana de la Facultat d'Educació i l'Escola Politècnica Superior, respectivament; i, sobretot, a les persones universitàries que decidiren participar de manera voluntària a respondre a l'enquesta ja que, sense elles, no hagués estat possible presentar els resultats d'aquest TFG.

-12. Referències bibliogràfiques -

✓ Webografia

Biezma (2007). Violencia hacia la pareja: revisión teórica. *Psicopatología Clínica, Legal y Forense*, 7, (1), 77-95. Recuperat el 01/04/2016, des de: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2553067>

Bosch, E. & Ferrer, V. (2000). Algunas consideraciones sobre las consecuencias de la violencia doméstica sobre la salud de la víctima. *Cuadernos de Medicina Psicosomática y Psiquiatría de Enlace*, 55/56, 37-45.

Camacho, S., Martínez, E. & Trujano, P. (2010). Varones víctimas de violencia doméstica: un estudio exploratorio acerca de su percepción y aceptación. *Diversitas: Perspectivas en Psicología*, Julio-Diciembre, 339-354. Recuperat el 7/03/2016, des de: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=67915140010>

Coker, A. L., Davis, K. E., Arias, I., Desai, S., Sanderson, M., Brandt, H. M., & Smith, P. H. (2002). Physical and mental health effects of intimate partner violence for men and women. *American Journal of Preventive Medicine*, 23(4), 260-268. Recuperat el 14/04/2016, des de: <http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-0036876702&partnerID=tZOtx3y1>

- Corral, S. & Calvete, E. (2006). Evaluación de la violencia en las relaciones de pareja mediante las “escalas de tácticas para conflictos”: estructura factorial y diferencias de género en jóvenes. *Psicología Conductual*, 14 (2), 215-233.
- Fair, C.D. , & Vanyur, J. (2011). Sexual Coercion, Verbal Agression and Condom Use Consistency Among College Students. *Journal of American College Health*, 59 (4), 273-280. Recuperat el 30/06/2016, des de: <http://0-web.a.ebscohost.com.llull.uib.es/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=87a57e08-5a06-4a49-8374-2da04eeeb96a%40sessionmgr4005&vid=18&hid=4106>
- Folguera, L. (2008-2013). *El varón maltratado. Representaciones sociales de la masculinidad dañada*. Tesis de Doctorat, Universitat de Barcelona, Espanya. Recuperat el 7/03/2016, des de: http://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/132095/LFC_TESIS.pdf?sequence=1
- Fontena, C. & Gatica, A. (2000). *La Violencia Doméstica hacia el Varón: factores que inciden en el hombre agredido para no denunciar a su pareja*. Universidad de Biobío. Recuperat el 7/03/2016, des de: http://www.ubiobio.cl/cps/ponencia/doc/p_10.40.htm
- Hamberger, L. K., & Larsen, S. E. (2015). Men’s and Women’s Experience of Intimate Partner Violence: A Review of Ten Years of Comparative Studies in Clinical Samples; Part I. *Journal of Family Violence*. Springer New York LLC. Recuperat el 14/04/2016, des de: <http://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-84937972835&origin=inward&txGid=0>
- Hernández, A. (2009). Reseña de "El hombre maltratado por su mujer: una realidad oculta" de Silvia Fairman. *Revista de Estudios de Género*, 3(29). Recuperat el 7/03/2016, des de: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=88411884012>
- INE (2015). *Estadística de Violencia Doméstica y de Género*. Recuperat el 12/06/2016, des de: <http://www.ine.es/>
- INE. (2014). *Estadística de Violencia Doméstica y de Género*. Recuperat el 14/04/2016, des de: <http://www.ine.es/>
- Instituto de la Mujer (2016). *Instituto de la Mujer*, Madrid: España. Recuperat el 24/05/2016, des de: <http://www.inmujer.gob.es/>
- Institut Balear de la Dona (2016). *Institut Balear de la Dona*, Palma: Illes Balears. Recuperat el 24/05/2016, des de: <http://www.caib.es/govern/organigrama/area.do?lang=ca&coduo=232>
- Izquierdo, J. (2004). *El sexisme a la UAB. Propostes d’actuació i dades per a un diagnòstic*. Grup d’estudis sobre sentiments, emocions i societat. Departament de Sociologia. Recuperat el 24/05/2016, des de: https://ddd.uab.cat/pub/llobres/2004/47/sexuab_a2004.pdf
- Lawson, D. M. (2003). Incidence, Explanations and Treatment of Partner Violence. *Journal of Counseling & Development*, 81(1), 19. Recuperat el 01/06/2016, des de: <http://0-web.a.ebscohost.com.llull.uib.es/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=2d5878ef-8b50-4256-9f09-048ec174322e%40sessionmgr4004&hid=4106>

Mejía, J. (2000). El muestreo en la investigación cualitativa. *Revista Investigaciones Sociales*, 5, 165-180. Recuperat el 06/05/2016, des de: <http://revistasinvestigacion.unmsm.edu.pe/index.php/sociales/article/viewFile/6851/6062>

National Center for Injury Prevention and Control, Division of Violence Prevention (2015). *Intimate Partner Violence Surveillance, Uniform Definitions and recommended data elements*. Recuperat el 09/05/2016, des de: <https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/intimatepartnerviolence.pdf>

Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de la UIB (2013). *Diagnòstic de situació per a l'elaboració del primer pla d'Igualtat de la Universitat de les Illes Balears*. Recuperat el 24/05/2016, des de: http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/292/292736_diagnostic.-2013.pdf

Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de la UIB (2016). *Protocol de Prevenció i Actuació enfront a casos d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i assetjament per motiu de l'orientació sexual: Universitat de les Illes Balears*. Recuperat el 21/04/2016, des de: http://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/371/371467_cor.protocol-contra-lassetjament-sexual-per-rao-de-sexe-o-per-motiu-de-lorientacio-sexual.pdf

ONU (1993). *Declaración para la eliminación de la violencia contra la mujer*. Oficina del Alto Comisionado. Recuperat el 22/05/2016, des de: <http://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/ViolenceAgainstWomen.aspx>

Organización Mundial de la Salud (2002). *Informe mundial sobre la violencia y la salud*. OMS. Recuperat el 03/05/2016, des de: http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/es/summary_es.pdf

Peterman, L. M. & Dixon, C. G. (2003). Domestic Violence Between Same –Sex Partners: Implications for Counseling. *Journal Of Counseling & Development*, 81 (1), 40. Recuperat el 01/06/2016, des de: <http://0-web.a.ebscohost.com.llull.uib.es/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=2d5878ef-8b50-4256-9f09-048ec174322e%40sessionmgr4004&hid=4106>

Portal Estadístico (2016). *Delegación del Gobierno para la Violencia de Género del Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad*. Recuperat el 12/06/2016, des de: <http://estadisticasviolenciagenero.msssi.gob.es/>

Radio Canadà. (1967, juny). *Entrevista a Jean Paul Sartre*. Recuperat el 21/05/2016, des de: https://www.youtube.com/watch?v=9ILS67A_eFk

Rodríguez, O. (2005). La triangulación como estrategia de investigación en ciencias sociales. *Revista Madri+d*, 31. Recuperat el 06/05/2016, des de: <http://www.madrimasd.org/revista/revista31/tribuna/tribuna2.asp>

Sánchez, S. (2009). *Estudio longitudinal del impacto de la violencia de pareja sobre la salud física y el sistema inmune de las mujeres*. Tesis de Doctorat, Universitat de València, Espanya. Recuperat el 5/04/2016, des de: <http://www.tdx.cat/handle/10803/10204>

Swan, S. C., Gambone, L. J., Caldwell, J. E., Sullivan, T. P., & Snow, D. L. (2008). A review of research on women's use of violence with male intimate partners. *Violence and victims*, 23(3),301-14. Recuperat el 15/04/2016, des de: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2968709/>

Boletín Oficial del Estado (1995). *Ley Orgánica 10/1995, de 23 de Noviembre, del Código Penal*. Jefatura del Estado, BOE, 281, 33.987-34.058. Recuperat el 03/05/2016, des de: <https://www.boe.es/boe/dias/1995/11/24/pdfs/A33987-34058.pdf>

Boletín Oficial del Estado (2004). *Ley Orgánica 1/2004, de 28 de Diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*. Jefatura del Estado, BOE, 313, 42.166-42.197. Recuperat el 03/05/2016, des de: http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2005/01/01/pdfs/A00249-00279.pdf

Boletín Oficial del Estado (2015). *Ley Orgánica 1/2015, de 30 de Marzo, por la cual se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de Noviembre, del Código Penal*. Jefatura del Estado, BOE, Recuperat el 03/05/2016, des de: https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2015/03/31/pdfs/BOE-A-2015-3439-C.pdf

IBM Corp. Released 2013. IBM SPSS Statistics v 22.0 for Windows; Armonk. NY. USA

✓ **Bibliografía**

Álvarez-Gayou, J.L. (2003). *Cómo hacer investigación cualitativa. Fundamentos y metodologías*. Editorial Paidós Educador, Méjico: USA.

Ballester, L. (2014). *Mètodes i Tècniques d'Investigació Educativa*. (Apunts). Palma de Mallorca, Espanya: Universitat de les Illes Balears: Grau en Educació Social.

Beauvoir, S. (2015). *El segundo sexo*. Ediciones Cátedra, Universidad de Valencia: Espanya.

Pérez, J., et al. (2011). *Manual para la prevención, detección y atención de la violencia de genero*. Editorial Grupo 5, Madrid: España.

Subirats, M. (2013). *Forjar un hombre, moldear una mujer*. Editorial Aresta Mujeres: Espanya.

Toldos, M. (2013). *Hombres víctimas y mujeres agresoras. La cara oculta de la violencia entre sexos*. Editorial Cantico: Espanya.

-13. Annexes –

Annex I: Índex de taules i de gràfics.

- Tabla 01. – Quadre resum sobre els mètodes i els tipus de dades utilitzats. Font: Elaboració pròpia. Pàgina 8.
- Tabla 02.- Quadre resum sobre la estructura del treball. Font: Elaboració pròpia. Pàgina 10.
- Tabla 03.- Classificació de la violència segons la OMS. Font: Elaboració pròpia a partir de (OMS, 2002). Pàgina 12.
- Tabla 04.- Persones víctimes de violència domèstica amb ordre de protecció o mesures cautelars segons any, comunitat i sexe. Font: Elaboració pròpia a partir de (INE, 2015).Pàgina 19.
- Tabla 05.- Víctimes de violència domèstica amb ordres de protecció i mesures cautelars de l'any 2014. Font: (INE, 2014). Pàgina 20.
- Tabla 06.- Víctimes de violència domèstica amb ordres de protecció i mesures cautelars de l'any 2015. Font: (INE, 2015). Pàgina 21.
- Tabla 07. - Síntesi d'estudis revisats. Font: Elaboració pròpia a partir de...Pàgina 21.
- Tabla 08. - El perfil de l'home víctima i la dona agressora. La cara oculta de la violència entre sexes. Font: Elaboració pròpia a partir de (Toldos, 2013). Pàgina 29.
- Tabla 09. - *Anàlisis descriptiu*. Característiques de la mostra de participants, comparada per Facultats. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina 37.
- Tabla 10. - *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Formació en Igualtat i Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina 38.
- Tabla 11.- *Descriptiva i comparació entre facultats*. Motius per la formació en Igualtat i Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 12.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen VG. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 13.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 14.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Coneixement de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.

- Tabla 15.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Sobre les denúncies dels homes en els casos d'esser víctimes de V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 16.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Motius pels quals els homes no denuncien. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 17.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Indicadors de que un home és maltractat. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 18.- *Descriptiva i comparació entre facultats*. Indicadors de que una dona és agressora. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 19.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Sorpresa enfront les dades de l'INE-2014. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 20.- *Descriptiva i comparació entre Facultats*. Sobre el coneixement d'homes maltractats, dones agressores i l'interès per la problemàtica abans de respondre l'enquesta. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 21.- *Comparació entre gèneres*. Formació en Igualtat i en Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 22.- *Comparació entre gèneres*. Motius per la Formació en Igualtat i en Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 23.- *Comparació entre gèneres*. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 24.- *Comparació entre gèneres*. Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 25.- *Comparació entre gèneres*. Coneixements de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 26.- *Comparació entre gèneres*. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 27.- *Comparació entre gèneres*. Motius pels quals els homes no denuncien. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 28.- *Comparació entre gèneres*. Indicadors de què un home és maltractat. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 29.- *Comparació entre gèneres*. Indicadors de què una dona és agressora. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.

- Tabla 30.- *Comparació entre gèneres*. Sorpresa enfront les dades de l'INE-2014. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 31.- *Comparació entre gèneres*. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 32.- *Comparació entre grups d'edat*. Formació en Igualtat i en Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 33.- *Comparació entre grups d'edat*. Motius per a la Formació en Igualtat i en Violència de Gènere. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 34.- *Comparació entre grups d'edat*. Coneixement de recursos o Programes destinats als homes que sofreixen V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 35.- *Comparació entre grups d'edat*. Tipus de maltractament que reben els homes per part de les dones. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 36.- *Comparació entre grups d'edat*. Coneixements de si la L.O. 1/2004 inclou als homes com a víctimes de la V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 37.- *Comparació entre grups d'edat*. Sobre les denúncies dels homes en els casos de ser víctimes de V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 38.- *Comparació entre grups d'edat*. Motius pels quals els homes no denuncien. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 39.- *Comparació entre grups d'edat*. Indicadors de que un home és maltractat. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 40.- *Comparació entre grups d'edat*. Indicadors de que una dona és agressora. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 41.- *Comparació entre grups d'edat*. Sorpresa enfront les dades de l'INE-2014. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.
- Tabla 42.- *Comparació entre grups d'edat*. Sobre les denúncies dels homes en el cas de ser víctimes de V.G. Font: Elaboració pròpia a partir de SPSS. Pàgina.

Annex II: Model d'enquesta administrada

PERSPECTIVA DE LES PERSONES JOVES UNIVESITÀRIES SOBRE LA VIOLÈNCIA DEL GÈNERE FEMENÍ CAP AL GÈNERE MASCULÍ. [Accés al qüestionari online](#)

Des de la Universitat de les Illes Balears, en el marc d'un Treball de Final de Grau, s'està realitzant un estudi sobre la perspectiva dels joves universitaris d'entre 18-30 anys sobre la violència del gènere femení cap al gènere masculí i ens agradaria saber quina perspectiva vers aquesta problemàtica tens. Abans de contestar aquesta enquesta, m'agradaria informar-te de què, per una banda, és totalment anònima i, per altre banda, les dades són estrictament confidencials i, simplement, d'ús acadèmic.

A la pàgina següent, trobaràs un conjunt de preguntes. Per favor, abans de contestar, llegeix atentament les següents instruccions:

1. 1=No; 2= Si; 3=Tal vegada.
2. Tingués en compte aquest requadre en el que, cada lletra, expressa una opinió.

No, mai	Poques vegades	Algunes vegades	Quasi sempre	Sempre
↓	↓	↓	↓	↓
0	1	2	3	4

Dades personals

Edat:

Gènere:

Estat civil (amb parella/sense parella):

Estudis de Grau:

Curs:

Formació

1. Has rebut formació reglada o no reglada sobre igualtat de gènere i/o violència de gènere?
 - Formació reglada en igualtat de gènere.
 - Formació no reglada en igualtat de gènere.
 - Formació reglada en violència de gènere.
 - Formació no reglada en violència de gènere.
 - Mai.

1.1. Si la teva resposta és afirmativa, podries indicar el nom d'aquesta formació?

2. Aquesta formació ha estat per motius acadèmics o d'iniciativa pròpia?

- Motius acadèmics.
- Iniciativa pròpia.
- Altres.

3. Coneixes recursos o Programes destinats als homes que sofreixen violència de gènere?

- 1= No
- 2= Si
- 3 = NS/NC

3.1. Si la teva resposta és afirmativa, podries indicar quins?

Coneixements

4. Quins tipus de maltractament creus que reben els homes per part de les dones?. Marca, amb una creu, tantes respostes com creguis. Aquí tens una breu definició de cada un.

Físic: Qualsevol acte, no accidental, que provoqui o pugui produir dany físic en el cos de la persona o malaltia o que, a n'aquest cas, col·loqui a l'home en greu situació de patir-ho.

Social: Control dels moviments dins i fora de l'àmbit privat. Allunyament de la família i de la xarxa social, impedit mantenir qualsevol tipus de relació amb el seu entorn. S'aconsegueix l'aïllament i la limitació del seu suport social.

Objectal: Qualsevol acte, no accidental, que provoqui o pugui produir dany en l'entorn per intimidar, a n'aquest cas, a l'home.

Institucional: Qualsevol legislació, programa o procediment, ja sigui per acció o omissió, procedent dels poders públics o privats i de l'actuació dels professionals a l'empareda de la institució.

Psicològic: Hostilitat verbal o no verbal reiterada que produeix humiliació, por i temor, perjudicant, a n'aquest cas, la estabilitat de l'home amb greus seqüeles per a la salut mental, tant en públic com en privat.

Econòmic: Control dels recursos econòmics. A n'aquest cas, l'home, no pren decisions econòmiques.

Abús sexual: Referida a la imposició a la força de relacions o pràctiques sexuals no consentides que atempten contra la llibertat sexual.

Agressió sexual: Qualsevol forma de contacte físic amb o sense accés carnal amb violència o intimidació i sense consentiment.

Assetjament sexual: Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidatori, degradant u ofensiu.

4.1. Respostes a seleccionar. Marca tantes respostes com creguis.

- Maltractament físic.
- Maltractament social.
- Agressió sexual.
- Maltractament objectal.
- Maltractament institucional.
- Maltractament psicològic.
- Maltractament econòmic.
- Abús sexual.
- Assassinat amb arma de foc.

5. Creus que la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de Desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, inclou als homes víctimes de violència de gènere?

- 1= No
- 2= Si
- 3= NS/NC

6. Creus que el gènere masculí denuncia la violència exercida per part de les seves parelles o ex parelles dones?

- No, mai.
- Poques vegades.
- Algunes vegades.
- Quasi sempre.
- Sempre.

7. Creus que tots els homes denuncien?

- No, mai.
- Poques vegades.
- Algunes vegades.
- Quasi sempre.
- Sempre.

8. Per què creus que no denuncien? Marca, amb una creu, tantes respostes com creguis.

- Per vergonya.
- Protegir als seus fills/es.
- Falta de confiança en la justícia.
- Manca de virilitat.
- Neguen la problemàtica.

- Per els mandats de gènere.
 - Poca credibilitat per les Autoritats.
 - Donen poca importància a les agressions.
9. Quins indicadors et farien observar que et trobes davant un home maltractat?
- Nivell socioeconòmic.
 - Baixa autoestima.
 - Sentiment d'inferioritat.
 - Identificació de la parella com a figura maternal.
 - Síntomes d'estrès i d'ansietat.
 - Idealització de la parella.
 - Violència durant la infància dins la família.
 - Model parental de sobreprotecció.
 - Altres.
10. I davant una dona agressora?
- Nivell socioeconòmic.
 - Baixa autoestima.
 - Control, possessió i gelosia.
 - Superioritat.
 - Dificultat per expressar els sentiments.
 - Amables públicament.
 - Canvis d'humor.
 - Conductes de rebel·lió cap a la seva parella.
 - Síntomes d'estrès i d'ansietat.
 - Altres.
11. L'Institut Nacional d'Estadística (2014) confirma que, pel que fa a la violència domèstica, el nombre total de víctimes homes foren de 2.703 i el nombre total de dones denunciades foren de 1.304. Et sorprenen aquestes dades?
- Si.
 - No.
 - NS/NC.

Coneixements i sensibilització

12. Coneixes qualche cas d'algun home maltractat?
- Si.
 - No.
- 12.1. Si la teva resposta és afirmativa, podries indicar quin tipus de maltractament creus que ha sofert?
13. Coneixes qualche cas d'alguna dona agressora?
- Si.
 - No.

13.1. Si la teva resposta és afirmativa, podries indicar quin tipus de maltractament creus que ha exercit?

14. Abans de contestar aquesta enquesta, t'havies interessada o interessat per aquesta problemàtica?

- No, mai.
- Poques vegades.
- Algunes vegades.
- Bastantes vegades.
- Quasi sempre.

Enhorabona, ja has acabat!

Comentaris

Gràcies per la teva col·laboració i la teva dedicació en contestar aquest qüestionari. Per qualsevol dubte, pots contactar a n'aquesta adreça lgilifernandez@hotmail.com

Annex III: Comentaris de les persones joves universitàries enquestades.

Comentari 1:

Molt interessant! Crec que hi ha una errada en una pregunta, la que te diu: Coneixes algun home maltractat? He posat que no, i sa següent si és afirmatiu, te demana de quin tipus? I és obligatòria...Sort!.

Comentari 2:

Interesante. Si luchamos por la igualdad, hay que pugnar por ella des de todas las pesrpectivas.

Comentari 3:

Des del meu punt de vista com a dona, crec que el maltractament cap a l'home en aquesta societat no es té amb compte el que tocaria i crec que és molt important tenir en compte.

Comentari 4:

Tant homes com dones poder ser víctimes, però les lleis semblen que protegeixen més a la dona i l'home calla més sovint.

Comentari 5:

Crec que està molt bé aquesta enquesta, ja que la majoria de la gent només veu les agressions per part de l'home i no es així hi ha multitud d'homes que sofreixen maltractaments per part del sexe oposat i convindria conscienciar més a la població de que les agressions son per part dels dos sexes

Comentari 6:

La violència de gènere (o domèstica) cap als homes és un tema molt invisibilitzat.

Comentari 7:

Molt interessant, ja que sempre estem acostumats a veure-ho des de altres perspectives, és a dir, violència del gènere masculí cap al gènere femení.

Comentari 8:

Interessant treball.

Comentari 9:

Trabajo muy interesante dado que hoy en día únicamente se le da importancia a la violencia hacia el género femenino, cuando en realidad deberíamos darle importancia a cualquier violencia de este tipo sin que concierna el género de la persona que lo sufre.

Comentari 10:

Crec que estudiar igualtat de gènere i violència de gènere hauria de ser a totes les carreres. Per què? Doncs perquè cal informació per detectar-ho, saber discernir si ho és o no i per altra banda conèixer-ne les eines per a que la situació no es repeteixi. En el cas de Pedagogia no hauria de ser una assignatura optativa, no podem sortir com a pedagogues i pedagogs sense saber certes coses perquè podem provocar danys i situacions dolentes a altres persones. Repetesc a totes les carreres és necessari i obligatori per a garantir l'equitat. La violència d gènere no entén de estatus econòmic, per tant la formació s'hauria de donar des de Educació primària, i així amb moltes altres matèries com l'educació emocional i deixar de banda currículums que classifiquen a les persones per les notes que treuen. Caminar cap a unes idees inclusives, ja és ben hora! Què passin de ser idees a realitats, per favor! I si tenim el Conseller d'Educació professor de la UIB i a més d'Educació Social

*hauria de començar a fer qualche cosa i deixar-se de projecten que possibiliten desigualtats.
Moltes gràcies.*

Comentari 11:

Crec que hi ha plantejaments erronis en l'enquesta per confondre qüestions. A més crec que hi ha preguntes ambigües que se poden mal interpretar les respostes. Sobretot perquè des d'una visió feminista i per la igualtat de gènere hem de tenir clar que la violència cap a les dones és violència masculista per motius estructurals, històrics i ideològics que venen de fa segles amb un caràcter general de control de les dones i submissió. Pel que fa que la violència cap als homes no es pugui anomenar de "gènere", això dona lloc a confusions. La violència que rep un home és violència, ja que els motius no són en cap cas els mateixos que envolten a les dones.

Comentari 12:

Me parece un tema muy interesante ahora mismo estoy trabajando en mediación familiar y a diario encuentro muchos casos de este tipo. Es una buena investigación. Ánimo.

Comentari 13:

Gràcies.

Comentari 14:

Hay algunas preguntas obligatorias que no deberían serlo, por lo demás bien.

Comentari 15:

Molta sort per el treball!!

Comentari 16:

Crec que el terme VG no engloba ni hauria d'englobar el maltractament de la dona cap a l'home. En tot cas, seria violència domèstica.

Comentari 17:

Interesante tema...Muy actual pero poca información sobre el maltratato por parte de la mujer.

Comentari 18:

Molta sort amb el TFG, trob que has triat un tema molt encertat. Ànims.

Comentari 19:

Errors en el formulari.

Comentari 20:

Molt bona recerca.

Comentari 21:

Ánimo con el TFG!

Comentari 22:

A la pregunta 4 he marcat tots perquè hi ha casos de tots els tipus de maltractament, però sé que no tots són comuns com, per exemple, l'assassinat o l'abús sexual.

Comentari 23:

El hombre en muchos casos no se da ni cuenta de lo que una mujer le puede hacer, solo hace falta comparar la forma en que crece un bebe masculino y femenino, el macho piensa menos o tarda más en hacerlo, las mujeres son más espabiladas, no quiero decir que tenga razón, simplemente doy mi punto de vista y si hay tantísimas mujeres víctimas de su marido y cada vez más jóvenes el problema no creo que simplemente esté en el hombre.

Comentari 24:

Sort!

Comentari 25:

M'alegra que hageu realitzat aquesta enquesta, ja que es un tema que no es tracta. La societat no es conscient de aquesta realitat i que si un home es maltractat i ho denuncia davant els policies, els policies seran els primers que se'n riuran d'ell. L'ambient en primer lloc el tractarà de mentider i en segon lloc donaran menys importància al fet que si una dona diu que està sent maltractada i el ridiculitzarà, basta veure com sa tracta al homo "calzonazos". Hem aconseguir que la societat s'adoni de la violència de gènere masculí, ara hem d'aconseguir que també s'adoni de l'altre.

Comentari 26:

S'hauria de fer alguna cosa a favor de la violència cap als homes, de la mateixa manera que s'està fent amb les dones. Maltractament és maltractament, sigui qui sigui la víctima.

Comentari 27:

Gràcies per fer el teu treball a la violència de gènere que fan les dones als homes.

Comentari 28:

Tot i el que he contestat, la violència majoritària és la masclista, essent la hembrista molt minoritària i amb casos molt específics i que no es poden analitzar de manera aïllada. Tot i això, qualsevol tipus de violència és punible. És molt complicat donar un bon punt de vista mitjançant una enquesta.

Annex IV: Respostes per Facultat a la pregunta 1 del qüestionari sobre formació en igualtat i violència de gènere.

A la FE:

- A Batxillerat, l'assignatura de Filosofia. A la Universitat, a l'assignatura de Sociologia.
- A secundària (ESO) assignatura d'ètica.
- Assignatura de grau.
- Assignatura "Educació per a la Igualtat de Gènere", Assignatura "Violència de Gènere i Intervenció Socioeducativa".
- Assignatura d'Igualtat de Gènere i Assignatura de Violència de Gènere.
- Assignatura d'Igualtat i curs de sensibilització.
- Assignatura de "Sociologia".
- Assignatura de "Violència de gènere" dins del Grau d'Educació Social.
- Assignatura Programes d'Igualtat de Gènere.
- Assignatures del Grau d'Educació Social.
- Curs de formació de voluntariat especialitzat: equitat de gènere.
- Curs de voluntariat sobre l'equitat de gènere.
- Cursos de violència de gènere i igualtat.
- De la llicenciatura de psicologia: 2131-Estudis Psicosocials sobre la Dona, 5316- Psicologia Diferencial del Sexe i el Gènere (a la UB), 1270- Avaluació i Tractament dels Problemes de Parella i de Conducta Sexual; I un taller en la XV Jornades de Psicologia.
- Educació per a la Igualtat de Gènere.
- Educació per a la Igualtat de Gènere
- Educació per a la Igualtat de Gènere, Prevenció
- Violència de Gènere i cursos de l'OCDS
- El més recent és al Congrés Estatal d'Educació Social on vaig aprofitar Seminaris relacionats amb la temàtica, a més de les assignatures corresponents al Grau. També, he realitzat les següents formacions: "Terapia de pareja: de los problemas al maltrato", "Curs de voluntariat en l'àmbit de l'equitat de gènere", "sensibilización en igualdad de oportunidades" i "El colectivo LGTBI des de la perspectiva del TS".
- Escola virtual d'igualtat.
- Igualtat de gènere.
- Igualtat de gènere i violència de gènere en el Grau d'Educació Social, dues assignatures diferents.

- Igualtat de Gènere.
- Internet.
- Les assignatures de la carrera "igualtat de gènere" i "violència de gènere".
- “Pedagogía de la Inadaptación Social”, “Programas para la Igualdad entre Hombres y Mujeres”.
- “Pedagogía Social”.
- Tallers.
- Una assignatura a Psicologia.
- Violència de gènere i intervenció socioeducativa.
- Charles informatives.

A la ESP:

- A l'escola.
- A l'institut, classes d'ètica, ciutadania...
- Formació de caire feminista, aprenentatge col·lectiu.
- Formació de cercles feministes.
- He vist documentals referents al maltractament a les persones de la prostitució o a la presó.
- Una xerrada a l'institut i a diverses manifestacions.
- Xerrades informatives.

Annex V: Planificació del treball de camp: Cronograma

<i>1ª fase: Esborrany de l'enquesta</i>	RT: Reunió tutora TFG. RE: Realització esborrany/enquesta.
<i>2ª fase: Administració d'enquestes mitjançant CE.</i>	AE: Administració d'enquestes. ER: Espera dels resultats.
<i>3ª fase: Explotació de les dades mitjançant SPSS.</i>	ED: Explotació dades. RV: Revisió TFG. EF: Entrega final TFG. PE: Preparació exposició. DO: Defensa Oral.

Maig 2016

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>
2 RE	3 RE	4 RE	5 RT	6 EF
9AE	10AE	11AE	12AE	13 AE
16 ER	17 ER	18 ER	19 ER	20 ER
23 ER	24 ER	25 ER	26 ER	27 ER
30 ED	31 ED			

Juny 2016

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>
		1 ED	2 RT	3 ED
6 ED	7 ED	8 ED	9 RT	10 ED
13 ED	14 ED	15 ED	16 RT	17 RV
20 EF	21	22	23 RT	24
27	28 PE	29 PE	30 RT	

Juliol 2016

<i>Dilluns</i>	<i>Dimarts</i>	<i>Dimecres</i>	<i>Dijous</i>	<i>Divendres</i>
				1
4	5 PE	6 PE	7 RT	8

11	12	13	14	15
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Annex VI: Anàlisi dels estudis més feminitzats i masculinitzats a la UIB al 2011-2012. Extret del document: Diagnòstic de situació per a l'elaboració del primer pla d'igualtat de la UIB.

Estudis de Grau curs acadèmic 2011-2012	% Dones	% Homes
Estudis on més del 60% són dones (Feminitzats)		
Educació Infantil	95,86	4,14
Educació Social	83,39	16,61
Pedagogia	82,76	17,24
Llengua i Literatura Espanyoles	80,77	19,23
Infermeria	78,23	21,77
Història de l'Art	76,81	23,19
Estudis Anglesos	76,53	23,47
Treball Social	76,28	23,72
Llengua i Literatura Catalanes	71,82	28,18
Educació Primària	71,36	28,64
Psicologia	70,67	29,33
Relacions Laborals	67,02	32,98
Bioquímica	64,53	35,47
Estudis amb una composició equilibrada		
Geografia	41,3	58,7
Economia	43,04	56,96
Filosofia	47,12	52,88
Administració d'Empreses	49,94	50,06
Química	51,26	48,74
Periodisme	52,34	47,66
Dret	54,39	45,61
Fisioteràpia	56,18	43,82
Turisme	57,06	42,94
Biologia	58,94	41,06
Estudis on més del 60% són homes (Masculinitzats)		
Comunicació Audiovisual	36,99	63,01
Matemàtiques	35,21	64,79
Història	33,16	66,84
Enginyeria d'Edificació	25,25	74,75
Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural	25	75
Física	18,37	81,63
Enginyeria Telemàtica	15,79	84,21
Enginyeria Informàtica	12,89	87,11
Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica	9,09	90,91

Font: (Servei d'Estadística i Qualitat Universitària, 2013 citat a, Oficina d'Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes de la UIB, 2013).

*Annex VII: Anàlisi dels estudis més feminitzats i masculinitzats de la UIB al 2003-2004.
Extret del document: Diagnòstic de situació per a l'elaboració del primer pla d'igualtat de la
UIB.*

Estudis de primer i segon cicle 2003-2004	Dones %	Homes %
Estudis on més del 60% són dones (feminitzats)		
Mestre d'educació infantil	95,06	4,94
Mestre educació especial	89,67	10,33
Psicopedagogia	88,51	11,49
Treball Social	87,12	12,88
Infermeria	86,16	13,84
Pedagogia	86,03	13,97
Educació social	85,25	14,75
Mestre educació primària	81,85	18,15
Mestre Llengua estrangera	81,07	18,93
Estudis Anglesos	80,43	19,57
Psicologia	78,4	21,6
Llengua i Literatura Catalanes	75,95	24,03
Bioquímica	74,58	25,42
Història de l'Art	74,3	25,7
Llengua i Literatura Espanyoles	73,3	26,7
Fisioteràpia	71,88	28,12
Mestre d'educació musical	64,02	35,98
Biologia	63,17	36,83
Relacions laborals	62,72	37,28
Turisme	61,46	38,51
Estudis amb una composició equilibrada		
Dret	56,9	43,1
T.S Turisme	55,32	44,68
Administració d'empreses	53,68	46,32
Economia	51,95	48,05
Estudis immobiliaris	51,85	48,15
Química	50,68	49,32
Ciències empresarials	49,24	50,76
Matemàtiques	46,43	53,57
Història	43,3	56,7
Mestre d'educació física	41,35	58,65
Geografia	40,51	59,49
Filosofia	40,44	59,56
Estudis on més del 60% són homes (masculinitzats)		
Arquitectura tècnica	33,15	66,85
Física	27,78	72,22
E.T. Agrícola	22,67	77,33
E.T. Gestió	21,56	78,44
E.T. Telecomunicació	14,06	85,94
E.T. Electrònica	12,65	87,35
E.T.Info. Sistemes	11,71	88,29
Enginyeria informàtica	11,02	88,98

Font: (Servei d'Estadística i Qualitat Universitària, 2013 citat a, Oficina d'Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes de la UIB, 2013).